

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ

การศึกษาปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในฝ่ายผลิตของบริษัทเอส.เอ็ม.วี. (ไทยแลนด์) จำกัด จังหวัดลำพูน สามารถนำมาสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

สรุปผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 20-30 ปี มีสถานภาพสมรส มีการศึกษาสูงสุดระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช. ส่วนใหญ่ทำงานในแผนกงานฝังอัญมณี โดยระยะเวลาที่ทำงานในบริษัทเอส.เอ็ม.วี. (ไทยแลนด์) จำกัด น้อยกว่า 1 ปี เงินเดือน และ ค่าจ้างที่ได้รับคือ ต่ำกว่า 5,000 บาท ส่วนใหญ่ได้รับรายได้ค่าล่วงเวลา เบี้ยขยัน ค่าอาหาร และค่าน้ำมัน โดยจำนวนเงินค่าล่วงเวลาที่ได้รับโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 1,001-3,000 บาท เบี้ยขยัน 400 บาท ค่าอาหาร 101-200 บาท และ ค่าน้ำมัน 100-200 บาทต่อเดือน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เคยย้ายบริษัท และสถานที่ทำงานก่อนที่จะมาทำงานกับบริษัท เอส.เอ็ม.วี. โดยจำนวนครั้งที่เคยย้ายบริษัท คือ 1 ครั้ง สาเหตุที่ย้ายออกจากบริษัทเดิม คือ เงินเดือนน้อย และสาเหตุที่เลือกมาทำงานที่บริษัท เอส.เอ็ม.วี. คือ มีความสะดวกในการเดินทางมาทำงาน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในฝ่ายผลิตของบริษัท เอส.เอ็ม.วี. (ไทยแลนด์) จำกัด จังหวัดลำพูน

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจ

จากการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยจูงใจโดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ตามลำดับดังนี้ ด้านการประสบความสำเร็จในงาน ด้านการยอมรับนับถือ ด้านความรับผิดชอบ และด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ส่วนปัจจัยที่ให้ความสำคัญมีค่าเฉลี่ยในระดับน้อย คือ ด้านโอกาสในการเจริญเติบโต และด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน

ด้านการประสบความสำเร็จในงาน ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ ผลสำเร็จของงานเป็นไปตามเป้าหมายของบริษัท

ด้านการยอมรับนับถือ ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ การได้รับความไว้วางใจในการทำงานจากหัวหน้างาน และมีกมอบหมายงานสำคัญให้เสมอ

ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ งานที่ทำเป็นงานที่ถนัด

ด้านความรับผิดชอบ ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ ได้รับผิดชอบงานที่ทำทลายความสามารถมากขึ้น

ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยโดยมีค่าเฉลี่ยในระดับน้อย ซึ่งปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ บริษัทมีการกำหนดแนวทางการเลื่อนตำแหน่งอย่างชัดเจน และยุติธรรม และมีความเสมอภาคหรือโอกาสในการเลื่อนตำแหน่ง

ด้านโอกาสในการเจริญเติบโต ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ มีโอกาสเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

2.2 ปัจจัยบำรุงรักษา

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ให้ความสำคัญต่อปัจจัยบำรุงรักษาโดยรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมากทุกด้าน ตามลำดับดังนี้ ด้านค่าตอบแทน ด้านความมั่นคงในการทำงาน ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านชีวิตส่วนตัว ด้านสภาพการทำงาน ด้านสถานภาพหรือตำแหน่งงานที่ทำอยู่ ด้านนโยบายและการบริหารของบริษัท ด้านความสัมพันธ์กับหัวหน้างาน และ ด้านการบังคับบัญชาของหัวหน้า

ด้านนโยบายและการบริหาร ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ การจัดทำระเบียบ ข้อบังคับในการทำงานชัดเจน

ด้านการบังคับบัญชาของหัวหน้า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ การสั่งงานของหัวหน้ามีความชัดเจน เข้าใจง่าย

ด้านความสัมพันธ์กับหัวหน้างาน ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ การติดต่อสื่อสารจากหัวหน้างานชัดเจน

ด้านสภาพการทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ มีที่จอดรถเพียงพอ

ด้านค่าตอบแทน ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ มีเงินโบนัสประจำปี

ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ มีการปรึกษาหารือ และ ช่วยเหลือกันเมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน

ด้านชีวิตส่วนตัว ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกสองด้านเท่ากัน คือ มีความสะดวกในการเดินทางมาทำงาน และครอบครัวให้การสนับสนุน ทำให้เกิดความพร้อมในการทำงาน

ด้านสถานภาพหรือตำแหน่งงานที่ทำอยู่ ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ ความพึงพอใจในตำแหน่งงานที่ทำในปัจจุบัน

ด้านความมั่นคงในการทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ ชื่อเสียง และภาพพจน์ของบริษัท

ส่วนที่ 3 ปัญหาปัจจัยจูงใจในการทำงานและปัจจัยบำรุงรักษา

3.1 ปัญหาปัจจัยจูงใจในการทำงาน

จากการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามพบปัญหาปัจจัยจูงใจโดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านโอกาสในการเจริญเติบโต ด้านการยอมรับนับถือ ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน ด้านการประสบความสำเร็จในงาน ด้านความรับผิดชอบ และ ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ

ด้านการประสบความสำเร็จในงาน ผู้ตอบแบบสอบถามพบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ ไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือตัดสินใจในการทำงาน

ด้านการยอมรับนับถือ ผู้ตอบแบบสอบถามพบปัญหา ในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ ไม่ได้ได้รับการยกย่อง ชมเชย จากหัวหน้างาน เมื่อทำงานได้สำเร็จ

ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ผู้ตอบแบบสอบถามพบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ ไม่มีอิสระในการทำงาน ถูกควบคุมจากหัวหน้างานมากเกินไป

ด้านความรับผิดชอบ ผู้ตอบแบบสอบถามพบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ ไม่มีโอกาสแสดงความสามารถในงานที่ได้รับมอบหมาย

ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน ผู้ตอบแบบสอบถามพบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ บริษัทไม่มีการกำหนดแนวทางการเลื่อนตำแหน่งอย่างชัดเจน และไม่ยุติธรรม

ด้านโอกาสในการเจริญเติบโต ผู้ตอบแบบสอบถามพบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ ไม่มีโอกาสศึกษาต่อ หรือดูงาน

3.2 ปัญหาปัจจัยบำรุงรักษา

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม พบปัญหาปัจจัยบำรุงรักษาโดยรวม มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก คือ ด้านสภาพการทำงาน ด้านค่าตอบแทน และพบปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยในระดับน้อย คือ ด้านความสัมพันธ์กับหัวหน้างาน ด้านนโยบายและการบริหารของบริษัท ด้านการบังคับบัญชาของหัวหน้า ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านความมั่นคงในการทำงาน ด้านสถานภาพหรือตำแหน่งงานที่ทำอยู่ และ ด้านชีวิตส่วนตัว

ด้านนโยบายและการบริหาร ผู้ตอบแบบสอบถามพบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ นโยบายการขึ้นเงินเดือนไม่ชัดเจน หรือ ไม่ยุติธรรม

ด้านการบังคับบัญชา ผู้ตอบแบบสอบถามพบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ หัวหน้าไม่มีความยุติธรรมในการพิจารณาผลงาน

ด้านความสัมพันธ์กับหัวหน้างาน ผู้ตอบแบบสอบถามพบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ หัวหน้าไม่ให้ความจริงใจและความเป็นกันเอง

ด้านสภาพการทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามพบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ ไม่มีที่จอดรถเพียงพอ

ด้านค่าตอบแทน ผู้ตอบแบบสอบถามพบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ ค่าน้ำมันน้อย/ไม่มี

ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้ตอบแบบสอบถามพบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยในระดับน้อย ซึ่งปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ ไม่มีการปรึกษาหารือ และ ไม่ช่วยเหลือกันเมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน

ด้านชีวิตส่วนตัว ผู้ตอบแบบสอบถามพบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ การเดินทางมาทำงานไม่สะดวก

ด้านสถานภาพหรือตำแหน่งงานที่ทำอยู่ ผู้ตอบแบบสอบถามพบปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ ตำแหน่งงานที่ทำในปัจจุบันไม่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ

ด้านความมั่นคงในการทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามพบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ ไม่แน่ใจในความมั่นคงของบริษัท

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ ในฝ่ายผลิตของบริษัท เอส.เอ็ม.วี (ไทยแลนด์) จำกัด จังหวัดลำพูน จำแนกตามแผนงานที่ทำ

4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจในการทำงาน

ปัจจัยจูงใจในการทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามทุกแผนงาน ให้ความสำคัญลำดับแรกคือ ด้านการประสบความสำเร็จในงาน ยกเว้น ผู้ตอบแบบสอบถามแผนงาน หล่อ โลหะ ที่ให้ความสำคัญลำดับแรกคือด้านการยอมรับนับถือ

ด้านการประสบความสำเร็จในงาน ผู้ตอบแบบสอบถามทุกแผนงานต้นแบบและตัวอย่าง แผนงานจิตเทียน แผนงานแต่งชิ้นงาน แผนงานฝังอัญมณี และแผนงานขัดชิ้นงาน ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ ผลสำเร็จของงานเป็นไปตามเป้าหมายของบริษัท

แผนงานหล่อ โลหะ ให้ความสำคัญต่อทุกปัจจัยย่อยเท่ากัน โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ การได้ใช้ความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงาน การได้ตัดสินใจหรือแก้ปัญหาในงานของตนได้สำเร็จ ผลสำเร็จของงานเป็นไปตามเป้าหมายของบริษัท และมีส่วนร่วมของความสำเร็จในงาน

แผนงานตรวจสอบคุณภาพ ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยสองปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ การได้ตัดสินใจหรือแก้ปัญหาในงานของตนได้สำเร็จ และ ผลสำเร็จของงานเป็นไปตามเป้าหมายของบริษัท

ด้านการยอมรับนับถือ ผู้ตอบแบบสอบถามทุกแผนงาน ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกสองปัจจัยเท่ากัน คือการได้รับความไว้วางใจในการทำงานจากหัวหน้างาน และมักมอบหมายงานสำคัญให้เสมอ

ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ทุกแผนงาน ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คืองานที่ทำเป็นงานที่ถนัด

ด้านความรับผิดชอบ ผู้ตอบแบบสอบถามทุกแผนงานต้นแบบและงานตัวอย่าง ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกสองปัจจัยเท่ากัน คือได้รับมอบหมายงานที่สำคัญเสมอ และมีโอกาสแสดงความสามารถในงานที่ได้รับผิดชอบ

แผนงานจิตเทียน แผนงานแต่งชิ้นงาน แผนงานเชื่อม แผนงานขัดชิ้นงาน และแผนงานตรวจสอบคุณภาพ ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือได้รับผิดชอบงานที่ทำทลายความสามารถมากขึ้น

แผนงานหล่อ โลหะ ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือมีโอกาสดังกล่าวแสดงความสามารถในงานที่ได้รับผิดชอบ

แผนงานผังอัญมณีให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ ได้รับมอบหมายงานที่สำคัญเสมอ

ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน ผู้ตอบแบบสอบถามแผนงานต้นแบบและงานตัวอย่าง แผนงานแต่งชิ้นงาน และแผนงานตรวจสอบคุณภาพ ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ มีความเสมอภาคหรือโอกาสในการเลื่อนตำแหน่ง

แผนงานฉีดเทียน และแผนงานขัดชิ้นงาน ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ การได้รับการสนับสนุนในเรื่องความก้าวหน้าของงานที่ทำ

แผนงานหล่อโลหะ เชื่อม และผังอัญมณี ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ บริษัทมีการกำหนดแนวทางการเลื่อนตำแหน่งอย่างชัดเจน และยุติธรรม

ด้านโอกาสในการเจริญเติบโต ทุกแผนงาน ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ มีโอกาสเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

4.2 ปัจจัยบำรุงรักษา

ปัจจัยบำรุงรักษา ผู้ตอบแบบสอบถามทุกแผนงาน ให้ความสำคัญลำดับแรกคือ ด้านค่าตอบแทน ยกเว้น แผนงานหล่อโลหะ ให้ความสำคัญลำดับแรกคือ ด้านชีวิตส่วนตัว

ด้านนโยบายและการบริหาร ผู้ตอบแบบสอบถามแผนงานต้นแบบและงานตัวอย่าง ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ มีนโยบายด้านสวัสดิการที่ชัดเจน

แผนงานฉีดเทียน แผนงานแต่งชิ้นงาน แผนงานเชื่อม แผนงานผังอัญมณี แผนงานขัดชิ้นงาน ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ การจัดทำระเบียบข้อบังคับในการทำงานชัดเจน

แผนงานหล่อโลหะ ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ มีนโยบายการขึ้นเงินเดือนที่ชัดเจน

แผนงานตรวจสอบคุณภาพ ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก สี่ปัจจัย คือ การขึ้นเงินเดือนให้ทราบอย่างทั่วถึง มีนโยบายการขึ้นเงินเดือนที่ชัดเจน มีนโยบายด้านสวัสดิการที่ชัดเจน และมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบและการเลื่อนตำแหน่ง

ด้านการบังคับบัญชาของหัวหน้า แผนงานต้นแบบและงานตัวอย่าง ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ หัวหน้าให้คำแนะนำและสอนงาน

แผนงานฉีดเทียน ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกสองปัจจัยเท่ากัน คือ การสั่งงานของหัวหน้ามีความชัดเจน เข้าใจง่าย และหัวหน้ามีการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานตลอดเวลา

แผนงานเชื่อม และ แผนงานจัดชั้นงาน ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือหัวหน้ามีการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานตลอดเวลา

แผนงานหล่อโลหะ ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกสามปัจจัยเท่ากัน คือ การสั่งงานของหัวหน้ามีความชัดเจน เข้าใจง่าย หัวหน้าให้คำแนะนำและสอนงาน และ หัวหน้าช่วยแก้ปัญหาให้ลูกน้อง

แผนงานแต่งชั้นงาน และ ฝังอัญมณี ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ การสั่งงานของหัวหน้ามีความชัดเจน เข้าใจง่าย

แผนงานตรวจสอบคุณภาพ ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นลำดับแรกทั้งสี่ปัจจัย คือ หัวหน้าให้คำแนะนำและสอนงาน หัวหน้าช่วยแก้ปัญหาให้ลูกน้อง หัวหน้ามีความยุติธรรมในการพิจารณาผลงาน และหัวหน้ามีการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานตลอดเวลา

ด้านความสัมพันธ์กับหัวหน้างาน แผนงานต้นแบบและงานตัวอย่าง แผนงานฉีดเทียน แผนงานแต่งชั้นงาน แผนงานเชื่อม แผนงานฝังอัญมณี และแผนงานจัดชั้นงาน ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือการติดต่อสื่อสารจากหัวหน้างานชัดเจน

แผนงานหล่อโลหะ ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ ความเหมาะสมของการวางตนของหัวหน้างานต่อลูกน้อง

แผนงานตรวจสอบคุณภาพ ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ ความจริงใจและความเป็นกันเองของหัวหน้างาน

ด้านสภาพการทำงาน แผนงานต้นแบบและงานตัวอย่าง ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกสองปัจจัยเท่ากัน คือมีที่พักรับประทานอาหารเพียงพอ และมีที่จอดรถเพียงพอ

แผนงานฉีดเทียน แผนงานเชื่อม และแผนงานตรวจสอบคุณภาพ ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ มีที่จอดรถเพียงพอ

แผนงานหล่อโลหะ ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกสองปัจจัยเท่ากัน คือมีความปลอดภัยในการทำงานและแสงสว่างและการถ่ายเทอากาศมีความเหมาะสม

แผนงานแต่งชั้นงาน ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกสองปัจจัยเท่ากัน คือเครื่องมือและอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการทำงานมีอย่างเพียงพอและมีที่จอดรถเพียงพอ

แผนงานฝังอัญมณี ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกสองปัจจัยเท่ากัน คือเครื่องมือและอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการทำงานมีอย่างเพียงพอและมีความปลอดภัยในการทำงาน

ด้านคำตอบแทน ผู้ตอบแบบสอบถามแผนงานต้นแบบและงานตัวอย่าง ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือมีการจัดเลี้ยงฉลองเทศกาลต่างๆเช่นปีใหม่ สงกรานต์ การแข่งขันกีฬา และการท่องเที่ยวนอกสถานที่

แผนงานฉีดเทียน แผนงานเชื่อม แผนงานจัดขึ้นงาน และแผนงานตรวจสอบคุณภาพ ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือมีเงินโบนัสประจำปี

แผนงานหล่อโลหะ แผนงานแต่งขึ้นงาน และแผนงานฝังอัญมณีให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือการให้สิทธิลาหยุดพักผ่อนประจำปี

ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ผู้ตอบแบบสอบถามแผนงานต้นแบบและงานตัวอย่าง แผนงานฉีดเทียน แผนงานหล่อโลหะ แผนงานฝังอัญมณี และแผนงานจัดขึ้นงาน ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ มีการปรึกษาหารือ และ ช่วยเหลือกัน เมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน

แผนงานแต่งขึ้นงาน ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกสองปัจจัยเท่ากัน คือ เพื่อนร่วมงานมีความสนิทสนม จริงใจ และเป็นกันเอง และมีการปรึกษาหารือ และ ช่วยเหลือกันเมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน

แผนงานเชื่อม และแผนงานตรวจสอบคุณภาพ ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือเพื่อนร่วมงานมีความสนิทสนม จริงใจ และเป็นกันเอง

ด้านชีวิตส่วนตัว ผู้ตอบแบบสอบถามแผนงานต้นแบบและงานตัวอย่าง แผนงานเชื่อม และแผนงานจัดขึ้นงาน ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ ครอบครัวยุติการสนับสนุน ทำให้เกิดความพร้อมในการทำงาน

แผนงานฉีดเทียน แผนงานแต่งขึ้นงาน แผนงานฝังอัญมณี ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ มีความสะดวกในการเดินทางมาทำงาน

แผนงานหล่อโลหะ ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกสองปัจจัยเท่ากัน คือ มีความผูกพันกับที่ทำงาน(รู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิต) และ ครอบครัวยุติการสนับสนุน ทำให้เกิดความพร้อมในการทำงาน

แผนงานตรวจสอบคุณภาพ ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกสองปัจจัยเท่ากัน คือ มีความสะดวกในการเดินทางมาทำงาน และ ครอบครัวยุติการสนับสนุน ทำให้เกิดความพร้อมในการทำงาน

ด้านสถานภาพหรือตำแหน่งงานที่ทำอยู่ ผู้ตอบแบบสอบถามแผนงานต้นแบบและงานตัวอย่าง และแผนงานตรวจสอบคุณภาพ ให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับ

แรกสองปัจจัย คือ ความพึงพอใจในตำแหน่งงานที่ทำในปัจจุบัน และความเหมาะสมของตำแหน่งงานที่ทำในปัจจุบัน

แผนงานฉีดเทียบ แผนงานแต่งชิ้นงาน แผนงานเชื่อม แผนงานฝังอัญมณี และแผนงานขัดชิ้นงาน ให้ความสำคัญต่อยุทธศาสตร์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ ความพึงพอใจในตำแหน่งงานที่ทำในปัจจุบัน

แผนงานหล่อโลหะ ให้ความสำคัญต่อยุทธศาสตร์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ และความเหมาะสมของตำแหน่งงานที่ทำในปัจจุบัน

ด้านความมั่นคงในการทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามแผนงานต้นแบบและงานตัวอย่างให้ความสำคัญต่อยุทธศาสตร์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือความมั่นคงในตำแหน่งหน้าที่การทำงาน

แผนงานฉีดเทียบ แผนงานหล่อโลหะ แผนงานเชื่อม แผนงานฝังอัญมณี และแผนงานขัดชิ้นงาน ให้ความสำคัญต่อยุทธศาสตร์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือชื่อเสียง และภาพพจน์ของบริษัท

แผนงานแต่งชิ้นงาน ให้ความสำคัญต่อทุกปัจจัยย่อย โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกเท่ากัน คือ ความมั่นคงของบริษัท ชื่อเสียง และ ภาพพจน์ของบริษัท และความมั่นคงในตำแหน่งหน้าที่การทำงาน

แผนงานตรวจสอบคุณภาพ ให้ความสำคัญต่อยุทธศาสตร์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ ความมั่นคงของบริษัท

ส่วนที่ 5 ปัญหาปัจจัยจูงใจในการทำงานและปัจจัยบำรุงรักษา

5.1 ปัญหาปัจจัยจูงใจในการทำงาน

จากการศึกษาพบว่าปัจจัยจูงใจในการทำงานโดยรวม ผู้ตอบแบบสอบถามทุกแผนกงาน พบปัญหามีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ ด้านโอกาสในการเจริญเติบโต ยกเว้นแผนงานตรวจสอบคุณภาพ ที่พบปัญหามีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ ด้านการประสบความสำเร็จในงาน และด้านการยอมรับนับถือ

ด้าน การประสบความสำเร็จในงาน แผนงานต้นแบบและงานตัวอย่าง แผนงานฉีดเทียบ แผนงานหล่อโลหะ แผนงานแต่งชิ้นงาน แผนงานเชื่อม แผนงานฝังอัญมณี และแผนงานขัดชิ้นงาน พบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ ไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือตัดสินใจในการทำงาน

แผนงานตรวจสอบคุณภาพ พบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ ไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือตัดสินใจในการทำงาน และไม่มีส่วนร่วมของความสำเร็จในงาน

ด้านการยอมรับนับถือ แผนงานต้นแบบและงานตัวอย่าง แผนงานฉีดเทียน พบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ ไม่ได้รับการยกย่อง ชมเชยจากบริษัท เมื่อปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมาย

แผนงานหล่อโลหะ พบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกสองปัจจัยเท่ากัน คือ ไม่ได้รับการยกย่อง ชมเชยจากบริษัท เมื่อปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมาย และไม่ได้รับการยกย่อง ชมเชย จากหัวหน้างาน เมื่อทำงานได้สำเร็จ

แผนงานแต่งชิ้นงาน แผนงานเชื่อม แผนงานฝังอัลมณี แผนงานขัดชิ้นงาน แผนงานตรวจสอบคุณภาพ พบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ ไม่ได้รับการยกย่อง ชมเชย จากหัวหน้างาน เมื่อทำงานได้สำเร็จ

ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ แผนงานต้นแบบและงานตัวอย่าง แผนงานฉีดเทียน แผนงานแต่งชิ้นงาน แผนงานเชื่อม แผนงานฝังอัลมณี แผนงานขัดชิ้นงาน และแผนงานตรวจสอบคุณภาพ พบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ ไม่มีอิสระในการทำงาน ถูกควบคุมจากหัวหน้างานมากเกินไป

แผนงานหล่อโลหะ พบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ ไม่สามารถใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในงานที่ทำ

ด้านความรับผิดชอบ แผนงานต้นแบบและงานตัวอย่าง แผนงานฉีดเทียน แผนงานแต่งชิ้นงาน แผนงานเชื่อม แผนงานฝังอัลมณี แผนงานขัดชิ้นงาน และแผนงานตรวจสอบคุณภาพ พบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ ไม่มีโอกาสแสดงความสามารถในงานที่ได้รับผิดชอบ

แผนงานหล่อโลหะ พบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกสองปัจจัยเท่ากัน คือ ไม่ได้รับผิดชอบงานที่ทำทหายความสามารถมากขึ้น และไม่มีโอกาสแสดงความสามารถในงานที่ได้รับผิดชอบ

ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน ผู้ตอบแบบสอบถามแผนงานต้นแบบและงานตัวอย่าง พบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ ไม่ได้รับการสนับสนุนในเรื่องความก้าวหน้าของงานที่ทำ

แผนงานฉีดเทียน แผนงานแต่งชิ้นงาน แผนงานเชื่อม แผนงานขัดชิ้นงาน และแผนงานตรวจสอบคุณภาพ พบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ บริษัทไม่มีการกำหนดแนวทางการเลื่อนตำแหน่งอย่างชัดเจน และไม่ ยุติธรรม

แผนงานหล่อโลหะ และแผนงานฝังอัญมณี พบปัญหาในปัจจุบันที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ ไม่มีความเสมอภาคหรือโอกาสในการเลื่อนตำแหน่ง

ด้านโอกาสในการเจริญเติบโต ผู้ตอบแบบสอบถามแผนงานต้นแบบและงานตัวอย่าง แผนงานฉีดเทียน แผนงานหล่อโลหะ แผนงานแต่งชิ้นงาน แผนงานเชื่อม แผนงานฝังอัญมณี แผนงานขัดชิ้นงาน พบปัญหาในปัจจุบันที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ ไม่มีโอกาสศึกษาต่อหรือดูงาน

แผนงานตรวจสอบคุณภาพ พบปัญหาในปัจจุบันที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ ไม่มีโอกาสเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และไม่มีโอกาสศึกษาต่อหรือดูงาน

5.2 ปัญหาปัจจัยบำรุงรักษา

จากการศึกษาพบว่าปัจจัยบำรุงรักษา ผู้ตอบแบบสอบถามทุกแผนงานพบปัญหามีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ ด้านสภาพการทำงาน ยกเว้น แผนงานตรวจสอบคุณภาพ พบปัญหามีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ ด้านค่าตอบแทน

ด้านนโยบายและการบริหาร แผนงานต้นแบบและงานตัวอย่าง แผนงานฉีดเทียน แผนงานแต่งชิ้นงาน และแผนงานขัดชิ้นงาน พบปัญหาในปัจจุบันที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ นโยบายการขึ้นเงินเดือนไม่ชัดเจน หรือ ไม่ยุติธรรม

แผนงานหล่อโลหะ พบปัญหาในปัจจุบันที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ ไม่มีการชี้แจงนโยบายให้ทราบอย่างทั่วถึง

แผนงานเชื่อม แผนงานฝังอัญมณี และแผนงานตรวจสอบคุณภาพ พบปัญหาในปัจจุบันที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ ไม่มีการชี้แจงหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบและการเลื่อนตำแหน่ง

ด้านการบังคับบัญชาของหัวหน้า แผนงานต้นแบบและงานตัวอย่าง แผนงานฉีดเทียน แผนงานแต่งชิ้นงาน แผนงานเชื่อม แผนงานฝังอัญมณี แผนงานขัดชิ้นงาน และแผนงานตรวจสอบคุณภาพ พบปัญหาในปัจจุบันที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ หัวหน้าไม่มีความยุติธรรมในการพิจารณาผลงาน

แผนงานหล่อโลหะ พบปัญหาในปัจจุบันที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ หัวหน้าไม่ช่วยแก้ปัญหาให้ลูกน้อง

ด้านความสัมพันธ์กับหัวหน้า ผู้ตอบแบบสอบถามแผนงานต้นแบบและงานตัวอย่าง และแผนงานหล่อโลหะ พบปัญหาในปัจจุบันที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ หัวหน้าไม่ให้ความจริงใจและความเป็นกันเอง

แผนงานฉีดเทียน แผนงานเชื่อม แผนงานจัดชั้นงาน และแผนงานตรวจสอบคุณภาพ พบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือการวางตนของหัวหน้างานต่อลูกน้องไม่เหมาะสม

แผนงานแต่งชั้นงาน พบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือหัวหน้าไม่ให้ความจริงใจและความเป็นกันเอง และหัวหน้าไม่เอาใจใส่ต่อสุขภาพ และสวัสดิภาพของพนักงาน

แผนงานฝังอัญมณี พบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือหัวหน้าไม่เอาใจใส่ต่อสุขภาพ และสวัสดิภาพของพนักงาน

ด้านสภาพการทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามแผนงานต้นแบบและงานตัวอย่าง แผนงานฉีดเทียน แผนงานหล่อโลหะ แต่งชั้นงาน แผนงานเชื่อม แผนงานฝังอัญมณี แผนงานจัดชั้นงาน พบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ ไม่มีที่จอดรถเพียงพอ

แผนงานตรวจสอบคุณภาพ พบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ ไม่มีที่พักรับประทานอาหารอย่างเพียงพอ

ด้านค่าตอบแทน ทุกแผนงาน พบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ ค่าน้ำมันน้อย/ไม่มี

ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ผู้ตอบแบบสอบถามแผนงานต้นแบบและงานตัวอย่าง พบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือเพื่อนร่วมงานไม่ช่วยกันทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย

แผนงานฉีดเทียน แผนงานแต่งชั้นงาน แผนงานเชื่อม แผนงานฝังอัญมณี แผนงานจัดชั้นงาน และแผนงานตรวจสอบคุณภาพ พบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกสองปัจจัยเท่ากันคือ ไม่มีการปรึกษาหารือ และไม่ช่วยเหลือกันเมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน

แผนกหล่อโลหะ พบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เพื่อนร่วมงานไม่มีความสนิทสนมจริงใจและไม่เป็นกันเอง

ด้านชีวิตส่วนตัว แผนงานต้นแบบและงานตัวอย่าง พบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือไม่มีความผูกพันกับที่ทำงาน(ไม่รู้สึกว่างานเป็นส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิต)

แผนงานฉีดเทียน และแผนงานเชื่อม พบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ ครอบครัวยังไม่ให้การสนับสนุน ทำให้เกิดปัญหาในการทำงาน

แผนงานหล่อโลหะ และแผนงานตรวจสอบคุณภาพ พบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกทุกปัจจัย คือ การเดินทางมาทำงานไม่สะดวก ไม่มีความผูกพันกับที่ทำงาน (ไม่รู้สึกร่างงานเป็นส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิต) ครอบครัวยังไม่ให้การสนับสนุน ทำให้เกิดปัญหาในการทำงาน

แผนงานแต่งชิ้นงาน และแผนงานฝังอัญมณี พบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ การเดินทางมาทำงานไม่สะดวก

แผนงานขัดชิ้นงาน พบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ การเดินทางมาทำงานไม่สะดวก และครอบครัวยังไม่ให้การสนับสนุน ทำให้เกิดปัญหาในการทำงานเท่ากัน

ด้านสถานภาพหรือตำแหน่งงานที่ทำอยู่ ผู้ตอบแบบสอบถามแผนงานต้นแบบและงานตัวอย่าง แผนงานฉีดเทียน แผนงานหล่อโลหะ แผนงานแต่งชิ้นงาน แผนงานเชื่อม แผนงานฝังอัญมณี และแผนงานขัดชิ้นงาน พบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือตำแหน่งงานที่ทำในปัจจุบันไม่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ

แผนงานตรวจสอบคุณภาพ พบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกทั้งสองปัจจัยเท่ากัน คือ ไม่ความพึงพอใจในตำแหน่งงานที่ทำในปัจจุบัน และตำแหน่งงานที่ทำในปัจจุบันไม่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ

ด้านความมั่นคงในการทำงาน แผนงานต้นแบบและงานตัวอย่าง แผนงานฉีดเทียน แผนงานหล่อโลหะ แผนงานเชื่อม แผนงานขัดชิ้นงาน และแผนงานตรวจสอบคุณภาพ พบปัญหาในปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ ไม่แน่ใจในความมั่นคงของบริษัท

แผนงานแต่งชิ้นงาน และแผนงานฝังอัญมณี พบปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือไม่มีความมั่นคงในตำแหน่งหน้าที่การงาน

อภิปรายผล

การศึกษาปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในฝ่ายผลิตของบริษัทเอส.เอ็ม.วี. (ไทยแลนด์) จำกัด จังหวัดลำพูน โดยใช้ทฤษฎีสองปัจจัย (Two-Factor Theory) ของ Frederick Herzberg ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยจูงใจ (Motivation Factors) อันได้แก่การประสบความสำเร็จในงาน การได้รับการยอมรับนับถือ ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน และการเจริญเติบโต ส่วนปัจจัยที่สองได้แก่ ปัจจัยบำรุงรักษา (Maintenance Factors) ได้แก่ นโยบายและการบริหารของบริษัท การบังคับบัญชา ความสัมพันธ์กับหัวหน้างาน สภาพการทำงาน ค่าตอบแทน ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ชีวิตส่วนตัว

ความสัมพันธ์กับผู้ได้บังคับบัญชา สถานภาพหรือตำแหน่งงานที่ทำอยู่ และความมั่นคงในการทำงาน

ผลการศึกษาปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในฝ่ายผลิตของบริษัทเอส. เอ็ม.วี. (ไทยแลนด์) จำกัด จังหวัดลำพูน

ปัจจัยจูงใจ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ให้ความสำคัญลำดับแรกคือ ด้านการประสบความสำเร็จในงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ โสภิตา เฟื่องทอง (2545) ที่ศึกษาปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการของมูลนิธิโครงการหลวง ผลการศึกษาพบว่า พนักงานระดับปฏิบัติการมูลนิธิโครงการหลวงให้ความสำคัญกับปัจจัยจูงใจที่เป็นตัวกระตุ้นในการทำงานลำดับแรกคือ ผลสำเร็จในการทำงาน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ฉวีนิช ปัญญาสม (2548) ที่ศึกษาปัจจัยจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในบริษัท เอก - ชัย ดีสทรี บิวชั่น ซิสเทม จำกัด : กรณีศึกษาของเทสโก้ โลตัส สาขาเชียงใหม่ - คำเที่ยง ผลการศึกษาพบว่าพนักงานให้ความสำคัญลำดับแรกคือ ด้านความสำเร็จในการทำงาน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของสมใจ หุติปาโร (2547) ที่ศึกษาปัจจัยจูงใจในการทำงานของแรงงานไทยในโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเลแช่เยือกแข็ง ในจังหวัดสมุทรสาคร ผลการศึกษาพบว่าพนักงานให้ความสำคัญลำดับแรกคือด้านความสำเร็จของงาน แต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ มัชรินทร์ สำเนียงดี (2548) ที่ศึกษาปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในบริษัท โอกิพีริซิชั่น (ประเทศไทย) จำกัด จังหวัดลำพูน ผลการศึกษาพบว่าพนักงานให้ความสำคัญลำดับแรกคือ โอกาสในการเจริญเติบโตในหน้าที่การงาน และไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ศศิธร ไชยนาม (2548) ที่ศึกษาถึงปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการทำงานของพนักงานบริษัทซีเอ็มดี วู้ดเด็นท์ โปรดักส์ จำกัด ผลการศึกษาพบว่าพนักงานให้ความสำคัญต่อปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการทำงานลำดับแรกคือ ด้านการได้รับการยอมรับ ยกย่องและชมเชยจากผู้อื่น

ปัจจัยบำรุงรักษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ให้ความสำคัญลำดับแรกคือ ด้านค่าตอบแทน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ มัชรินทร์ สำเนียงดี (2548) ที่ศึกษาปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ ในบริษัท โอกิพีริซิชั่น (ประเทศไทย) จำกัด จังหวัดลำพูน ผลการศึกษาพบว่าพนักงานให้ความสำคัญลำดับแรกคือ ด้านค่าตอบแทน แต่ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ โสภิตา เฟื่องทอง (2545) ที่ศึกษาปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการของมูลนิธิโครงการหลวง ผลการศึกษาพบว่า พนักงานระดับปฏิบัติการมูลนิธิโครงการหลวงให้ความสำคัญกับปัจจัยจูงใจในกลุ่มปัจจัยจูงใจที่รักษาสุขภาพจิตลำดับแรกคือ ด้านชีวิตส่วนตัว และไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ฉวีนิช ปัญญาสม (2548) ที่ศึกษาปัจจัยจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในบริษัท เอก - ชัย

ดีสทรี บิวชััน ซิสเทม จำกัด : กรณีศึกษาของเอสโก้ โกลด์ สาขาเชียงใหม่ – คำเทียบ ผลการศึกษาพบว่าพนักงานให้ความสำคัญลำดับแรกคือ ด้านชีวิตส่วนตัว และไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของสมใจ ชูดีปาโร (2547) ที่ศึกษาปัจจัยจูงใจในการทำงานของแรงงานไทยในโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเลแช่เยือกแข็ง ในจังหวัดสมุทรสาคร ผลการศึกษาพบว่าพนักงานให้ความสำคัญลำดับแรกคือ ความมั่นคงในการปฏิบัติงาน และไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ศศิธร ไชยนาม (2548) ที่ศึกษาถึงปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการทำงานของพนักงานบริษัทซีเอ็มดี วัสดุภัณฑ์ โปรดักส์ จำกัด ผลการศึกษาพบว่าพนักงานให้ความสำคัญต่อปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการทำงานลำดับแรกคือ ด้านชีวิตส่วนตัว

ข้อค้นพบ

ผลการศึกษาปัจจัยจูงใจและปัจจัยบำรุงรักษา มีข้อค้นพบดังนี้

1. ปัจจัยจูงใจ

ด้านการประสบความสำเร็จในงาน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญทุก

ปัจจัยย่อยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกปัจจัย

ด้านการยอมรับนับถือ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญเกือบทุกปัจจัยย่อยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ยกเว้นปัจจัยย่อยด้านการได้รับการยกย่อง ชมเชยจากบริษัทเมื่อปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมาย ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย

ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญเกือบทุกปัจจัยย่อยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ยกเว้นปัจจัยย่อยด้านสามารถใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในงานที่ทำ และงานที่ทำเป็นงานที่ตรงกับความรู้ที่ได้เรียนมา ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย

ด้านความรับผิดชอบ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญทุกปัจจัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกปัจจัย

ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญทุกปัจจัยย่อยมีค่าเฉลี่ยในระดับน้อย

ด้านโอกาสในการเจริญเติบโต ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยย่อยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากคือ มีโอกาสเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ แต่ปัจจัยย่อยอื่นๆ ให้ความสำคัญมีค่าเฉลี่ยในระดับน้อย

2. ปัจจัยบำรุงรักษา

ด้านนโยบายและการบริหาร พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญทุกปัจจัยย่อยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกปัจจัย ยกเว้นปัจจัยย่อยด้าน มีนโยบายการฝึกอบรมและการพัฒนาความรู้ ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย

ด้านการบังคับบัญชาของหัวหน้า พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญทุกปัจจัยย่อยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกปัจจัย ยกเว้นปัจจัยย่อยด้านหัวหน้าเปิดโอกาสให้ลูกน้องได้พัฒนาตนเอง ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย

ด้านความสัมพันธ์กับหัวหน้างาน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญทุกปัจจัยย่อยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกปัจจัย โดยปัจจัยย่อยที่ให้ความสำคัญลำดับแรกคือ การติดต่อสื่อสารจากหัวหน้างานชัดเจน เข้าใจง่าย

ด้านสภาพการทำงาน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญทุกปัจจัยย่อยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกปัจจัย ยกเว้นปัจจัยย่อยด้านการมีคู่มือปฏิบัติงานเพื่อให้ปฏิบัติงานได้ดี และสะดวกขึ้น ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย

ด้านค่าตอบแทน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญทุกปัจจัยย่อย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกปัจจัย โดยปัจจัยย่อยที่ให้ความสำคัญลำดับแรก คือ มีเงินโบนัสประจำปี

ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญทุกปัจจัยย่อย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกปัจจัย โดยปัจจัยย่อยที่ให้ความสำคัญลำดับแรก คือ มีการปรึกษาหารือและช่วยเหลือกันเมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน

ด้านชีวิตส่วนตัว พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญทุกปัจจัยย่อย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกปัจจัย โดยปัจจัยย่อยที่ให้ความสำคัญลำดับแรก คือ มีความสะดวกในการเดินทางและครอบครัวสนับสนุน ทำให้เกิดความพร้อมในการทำงาน

ด้านสถานภาพหรือตำแหน่งงานที่ทำอยู่ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญทุกปัจจัยย่อย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกปัจจัย โดยปัจจัยย่อยที่ให้ความสำคัญลำดับแรก คือ ความพึงพอใจในตำแหน่งงานที่ทำในปัจจุบัน

ด้านความมั่นคงในการทำงาน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญทุกปัจจัยย่อย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกปัจจัย โดยปัจจัยย่อยที่ให้ความสำคัญลำดับแรก คือ ชื่อเสียงและภาพพจน์ของบริษัท

ปัญหาปัจจัยจูงใจ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามพบปัญหาลำดับแรกในแต่ละด้าน คือ

ด้านการประสบความสำเร็จในงาน ได้แก่ ไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือตัดสินใจในการทำงาน

ด้านการยอมรับนับถือ ได้แก่ ไม่ได้รับการยกย่อง ชมเชย จากหัวหน้างาน เมื่อทำงาน
ได้สำเร็จ

ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ได้แก่ ไม่มีอิสระในการทำงาน ถูกควบคุมจากหัวหน้างาน
มากจนเกินไป

ด้านความรับผิดชอบ ได้แก่ ไม่มีโอกาสแสดงความสามารถในงานที่ได้รับมอบ
ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน ได้แก่ บริษัทไม่มีการกำหนดแนวทางการเลื่อน
ตำแหน่งอย่างชัดเจน และ ไม่ยุติธรรม

ด้านโอกาสในการเจริญเติบโต ได้แก่ ไม่มีโอกาสศึกษาต่อ หรือดูงาน

ปัญหาปัจจัยบำรุงรักษา ผู้ตอบแบบสอบถามพบปัญหาลำดับแรกในแต่ละด้าน คือ
ด้านนโยบายและการบริหาร ได้แก่ นโยบายการเงินเดือนไม่ชัดเจน หรือ ไม่
ยุติธรรม

ด้านการบังคับบัญชา ได้แก่ หัวหน้าไม่มีความยุติธรรมในการพิจารณาผลงาน
ด้านความสัมพันธ์กับหัวหน้างาน ได้แก่ หัวหน้าไม่ให้ความจริงใจและความเป็น
กันเอง

ด้านสภาพการทำงาน ได้แก่ ไม่มีที่จอดรถเพียงพอ
ด้านค่าตอบแทน ได้แก่ ค่าน้ำมันน้อย/ไม่มี
ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ได้แก่ ไม่มีการปรึกษาหารือ และ ไม่ช่วยเหลือ
กันเมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน

ด้านชีวิตส่วนตัว ได้แก่ การเดินทางมาทำงานไม่สะดวก
ด้านสภาพหรือตำแหน่งงานที่ทำอยู่ ได้แก่ ตำแหน่งงานที่ทำในปัจจุบันไม่
เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ

ด้านความมั่นคงในการทำงาน ได้แก่ ไม่แน่ใจในความมั่นคงของบริษัท

ตารางที่ 87 แสดงระดับความสำคัญของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อปัจจัยจูงใจ (Motivation Factors) จากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย และปัญหาจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย

ความสำคัญจากมากไปหาน้อย	ค่าเฉลี่ย	ปัญหาจากมากไปหาน้อย	ค่าเฉลี่ย
ผลสำเร็จของงานเป็นไปตามเป้าหมายของบริษัท	4.09 (มาก)	ไม่มีโอกาสศึกษาต่อหรือดูงาน	3.44 (น้อย)
งานที่ทำเป็นงานที่ถนัด	3.92 (มาก)	ไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือตัดสินใจในการทำงาน	3.42 (น้อย)
การได้รับความไว้วางใจในการทำงานจากหัวหน้างานและมักมอบหมายงานสำคัญให้เสมอ	3.91 (มาก)	ไม่มีโอกาสเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะและประสบการณ์	3.25 (น้อย)
มีส่วนร่วมของความสำเร็จในงาน	3.91 (มาก)	ไม่ได้รับการยกย่องชมเชยจากหัวหน้างานเมื่อทำงานได้สำเร็จ	3.24 (น้อย)
การได้ตัดสินใจหรือแก้ปัญหาในงานของตนได้สำเร็จ	3.86 (มาก)	บริษัทไม่มีการกำหนดแนวทางการเลื่อนตำแหน่งอย่างชัดเจนและไม่ยุติธรรม	3.20 (น้อย)
การได้ใช้ความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงาน	3.76 (มาก)	ไม่ได้รับการยกย่องชมเชยจากบริษัทเมื่อปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมาย	3.19 (น้อย)
มีอิสระในการทำงาน	3.71 (มาก)	ไม่มีอิสระในการทำงาน ถูกควบคุมจากหัวหน้างานมากเกินไป	3.19 (น้อย)
มีโอกาสเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	3.70 (มาก)	ไม่ได้รับการสนับสนุนในเรื่องความก้าวหน้าของงานที่ทำ	3.12 (น้อย)
ได้รับผิดชอบงานที่ทำทายความสามารถมากขึ้น	3.62 (มาก)	ไม่ได้ใช้ความรู้และความสามารถที่มีอยู่ในการปฏิบัติงาน	3.11 (น้อย)
ได้รับมอบหมายงานที่สำคัญเสมอ	3.59 (มาก)	ไม่มีความเสมอภาคหรือโอกาสในการเลื่อนตำแหน่ง	3.11 (น้อย)
มีโอกาสดแสดงความสามารถในงานที่ได้รับผิดชอบ	3.59 (มาก)	ไม่มีโอกาสเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	3.10 (น้อย)
งานที่ทำเป็นงานที่ทำทายความสามารถ	3.53 (มาก)	ไม่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งหรือเลื่อนขั้น	3.08 (น้อย)
การได้รับการยกย่อง ชมเชย เมื่อทำงานได้สำเร็จ	3.51 (มาก)	หัวหน้างานไม่ให้ความไว้วางใจในการทำงาน	3.03 (น้อย)

ตารางที่ 87 (ต่อ) แสดงระดับความสำคัญของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อปัจจัยจูงใจ (Motivation Factors) จากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย และปัญหาจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย

ความสำคัญจากมากไปหาน้อย	ค่าเฉลี่ย	ปัญหาจากมากไปหาน้อย	ค่าเฉลี่ย
การได้รับการยกย่อง ชมเชย จากหัวหน้างาน เมื่อทำงานได้ตามเป้าหมาย	3.48 (น้อย)	ผลสำเร็จของงานไม่เป็นไปตาม เป้าหมายของบริษัท	3.01 (น้อย)
สามารถใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในงานที่ ทำ	3.38 (น้อย)	ไม่มีโอกาสแสดงความสามารถใน งานที่ได้รับผิดชอบ	3.01 (น้อย)
งานที่ทำเป็นงานที่ตรงกับความรู้ที่ได้เรียนมา	3.29 (น้อย)	ไม่สามารถใช้ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในงานที่ทำ	2.85 (น้อย)
มีโอกาสดำเนินการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะ และประสบการณ์ในงานที่ได้รับผิดชอบ	3.14 (น้อย)	ไม่ได้รับผิดชอบงานที่ทำทนาย ความสามารถมากขึ้น	2.83 (น้อย)
บริษัทมีการกำหนดแนวทางการเลื่อน ตำแหน่งอย่างชัดเจน และยุติธรรม	3.05 (น้อย)	ไม่มีส่วนร่วมของความสำเร็จในงาน	2.74 (น้อย)
มีความเสมอภาคหรือโอกาสในการเลื่อน ตำแหน่ง	3.05 (น้อย)	งานที่ทำไม่ตรงกับความรู้ที่ได้เรียน มา	2.74 (น้อย)
การได้รับการสนับสนุนในเรื่อง ความก้าวหน้า	3.04 (น้อย)	ไม่เคยได้รับมอบหมายงานที่สำคัญ	2.72 (น้อย)
การได้รับการเลื่อนตำแหน่งหรือเลื่อนขั้น	2.96 (น้อย)	งานที่ทำเป็นงานที่ไม่ถนัด	2.71 (น้อย)
มีโอกาสดำเนินการต่อหรือดูงาน	2.88 (น้อย)	งานที่ทำเป็นงานที่ไม่น่าสนใจ	2.58 (น้อย)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

ตารางที่ 88 แสดงระดับความสำคัญของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อปัจจัยบำรุงรักษา (Hygiene Factors) จากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย และปัญหาจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย

ความสำคัญจากมากไปหาน้อย	ค่าเฉลี่ย	ปัญหาจากมากไปหาน้อย	ค่าเฉลี่ย
มีเงินโบนัสประจำปี	4.37 (มาก)	ไม่มีที่จอดรถเพียงพอ	4.20 (มาก)
มีค่าอาหาร	4.33 (มาก)	ค่าน้ำมันน้อย/ไม่มี	4.17 (มาก)
มีค่าล่วงเวลา	4.32 (มาก)	ไม่มีที่พักรับประทานอาหารอย่างเพียงพอ	4.07 (มาก)
มีการจัดเลี้ยงฉลองเทศกาลต่างๆ เช่น ปีใหม่ฯ	4.32 (มาก)	ไม่มีพื้นที่พักผ่อนในช่วงพักกลางวันอย่างเพียงพอ	4.05 (มาก)
มีค่าเบิยขยัน	4.31 (มาก)	ค่าเบิยขยันน้อย/ไม่มี	3.99 (มาก)
การให้สิทธิลาหยุดพักผ่อนประจำปี	4.30 (มาก)	ค่าอาหารน้อย/ไม่มี	3.90 (มาก)
มีเงินช่วงเหลืองานแต่งงาน งานศพ และการคลอดบุตร	4.28 (มาก)	แสงสว่างและการถ่ายเทอากาศไม่มีความเหมาะสม	3.89 (มาก)
มีสวัสดิการชุดพนักงาน	4.25 (มาก)	อาคารที่ทำงานและในบริเวณโรงงาน เช่น โรงอาหาร ห้องน้ำ ไม่สะอาดและไม่เป็นระเบียบ	3.89 (มาก)
มีค่าน้ำมัน	4.25 (มาก)	ค่าล่วงเวลาน้อย/ไม่มี	3.87 (มาก)
การให้สิทธิลาภัก และลาป่วย	4.13 (มาก)	สวัสดิการด้านชุดพนักงานมีน้อยเกินไป	3.86 (มาก)
มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	4.11 (มาก)	ขนาดของห้องทำงานไม่มีความเหมาะสม	3.83 (มาก)
ชื่อเสียง และภาพพจน์ของบริษัท	4.07 (มาก)	เงินเดือน/ค่าจ้างไม่เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ	3.79 (มาก)
มีการปรึกษาหารือ และช่วยเหลือกันเมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน	4.06 (มาก)	ภายในห้องทำงานไม่มีความสะอาดเรียบร้อย	3.78 (มาก)

ตารางที่ 88 (ต่อ) แสดงระดับความสำคัญของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อปัจจัยบำรุงรักษา (Hygiene Factors) จากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย และปัญหาจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย

ความสำคัญจากมากไปหาน้อย	ค่าเฉลี่ย	ปัญหาจากมากไปหาน้อย	ค่าเฉลี่ย
ความมั่นคงในตำแหน่งหน้าที่การทำงาน	4.05 (มาก)	การจัดเลี้ยงฉลองเทศกาลต่างๆ เช่น ปีใหม่, สงกรานต์, การแข่งขัน กีฬา และการท่องเที่ยวนอกสถานที่ที่มีน้อยครั้งเกินไป	3.74 (มาก)
เพื่อนร่วมงานมีความสนิทสนมจริงใจและเป็นกันเอง	4.03 (มาก)	เงินโบนัสประจำปีไม่เหมาะสม/ไม่มี	3.74 (มาก)
ครอบครัวให้การสนับสนุน ทำให้เกิดความพร้อมในการทำงาน	4.02 (มาก)	ไม่มีคู่มือปฏิบัติงานเพื่อให้ทำงานได้ดีขึ้น	3.70 (มาก)
มีความสะดวกในการเดินทางมาทำงาน	4.02 (มาก)	เงินรางวัลพิเศษเช่นการไม่ใช้สิทธิในการลาทุกชนิด, การทำงานฯ	3.60 (มาก)
เงินเดือน/ค่าจ้างมีความเหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ	4.01 (มาก)	การให้สิทธิลาหยุดพักผ่อนประจำปีมีน้อยเกินไป	3.57 (มาก)
ความมั่นคงของบริษัท	3.99 (มาก)	นโยบายการขึ้นเงินเดือนไม่ชัดเจนหรือไม่ยุติธรรม	3.53 (มาก)
มีเงินรางวัลพิเศษเช่นการไม่ใช้สิทธิในการลาทุกชนิด, การทำงานครบห้าปีหรือสิบปี	3.98 (มาก)	ไม่มีการชี้แจงหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบและการเลื่อนตำแหน่ง	3.52 (มาก)
เพื่อนร่วมงานช่วยกันทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย	3.98 (มาก)	หัวหน้าไม่มีความยุติธรรมในการพิจารณาผลงาน	3.52 (มาก)
มีที่จอดรถเพียงพอ	3.96 (มาก)	จำนวนชั่วโมงทำงานมีมากเกินไป	3.47 (มาก)
มีที่พักรับประทานอาหารเพียงพอ	3.91 (มาก)	หัวหน้าไม่ให้ความจริงใจและความเป็นกันเอง	3.47 (น้อย)
มีความผูกพันกับที่ทำงาน (รู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิต)	3.90 (มาก)	การวางคนของหัวหน้างานต่อลูกน้องไม่เหมาะสม	3.46 (น้อย)
มีพื้นที่พักผ่อนในช่วงพักอย่างเพียงพอ	3.90 (มาก)	ไม่มีนโยบายการฝึกอบรมและการพัฒนาความรู้	3.44 (น้อย)
การจัดทำระเบียบ ข้อบังคับในการทำงานชัดเจน	3.90 (มาก)	จำนวนพนักงานและปริมาณงานไม่มีความเหมาะสม	3.44 (น้อย)

ตารางที่ 89 แสดงระดับความสำคัญของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อปัจจัยบำรุงรักษา (Hygiene Factors) จากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย และปัญหาจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย

ความสำคัญจากมากไปหาน้อย	ค่าเฉลี่ย	ปัญหาจากมากไปหาน้อย	ค่าเฉลี่ย
มีความปลอดภัยในการทำงาน	3.86 (มาก)	หัวหน้าไม่เอาใจใส่ต่อสุขภาพและสวัสดิภาพของพนักงาน	3.43 (น้อย)
ความชัดเจนในการปฏิบัติตามนโยบาย	3.84 (มาก)	เครื่องมือและอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการทำงานไม่เพียงพอ/เก่าๆ	3.40 (น้อย)
เครื่องมือและอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการทำงานมีอย่างเพียงพอ	3.84 (มาก)	นโยบายด้านสวัสดิการไม่ชัดเจน	3.37 (น้อย)
ความสะอาดเรียบร้อยของอาคารที่ทำงาน และในบริเวณโรงงาน เช่น โรงงาน อาหาร ห้องน้ำ	3.84 (มาก)	หัวหน้าไม่มีการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานในบางครั้ง	3.37 (น้อย)
มีนโยบายด้านสวัสดิการที่ชัดเจน	3.83 (มาก)	หัวหน้าไม่มีการให้กำลังใจแก่พนักงาน	3.37 (น้อย)
การติดต่อสื่อสารจากหัวหน้างานชัดเจน	3.82 (มาก)	ไม่มีการชี้แจงนโยบายให้ทราบอย่างทั่วถึง	3.32 (น้อย)
การชี้แจงนโยบายให้ทราบอย่างทั่วถึง	3.80 (มาก)	หัวหน้าไม่เปิดโอกาสให้ลูกน้องแสดงความคิดเห็น	3.31 (น้อย)
หัวหน้ามีการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานตลอดเวลา	3.78 (มาก)	ไม่มีความปลอดภัยในการทำงาน	3.28 (น้อย)
ความพึงพอใจในตำแหน่งงานที่ทำในปัจจุบัน	3.78 (มาก)	โครงสร้างการบังคับบัญชาไม่มีความชัดเจน	3.26 (น้อย)
มีนโยบายการเงินเดือนที่ชัดเจน	3.78 (มาก)	หัวหน้าไม่ช่วยแก้ปัญหาให้ลูกน้อง	3.25 (น้อย)
จำนวนพนักงานและปริมาณงานมีความเหมาะสม	3.78 (มาก)	ไม่มีการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างชัดเจน	3.23 (น้อย)
การกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างชัดเจน	3.74 (มาก)	การติดต่อสื่อสารจากหัวหน้างานไม่ชัดเจน	3.21 (น้อย)
ความสะอาดเรียบร้อยภายในห้องทำงาน	3.73 (มาก)	การปฏิบัติตามนโยบายไม่มีความชัดเจน	3.18 (น้อย)
ความเหมาะสมของตำแหน่งงานที่ทำในปัจจุบัน	3.72 (มาก)	บริษัทไม่มีนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน	3.17 (น้อย)

ตารางที่ 89 (ต่อ) แสดงระดับความสำคัญของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อปัจจัยบำรุงรักษา (Hygiene Factors) จากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย และปัญหาจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย

ความสำคัญจากมากไปหาน้อย	ค่าเฉลี่ย	ปัญหาจากมากไปหาน้อย	ค่าเฉลี่ย
หัวหน้ามีความยุติธรรมในการพิจารณาผลงาน	3.69 (มาก)	การสั่งงานของหัวหน้าไม่มีความชัดเจน เข้าใจยาก	3.16 (น้อย)
จำนวนชั่วโมงทำงานมีความเหมาะสม	3.68 (มาก)	หัวหน้าไม่เปิดโอกาสให้ลูกน้องได้พัฒนาตนเอง	3.16 (น้อย)
ความจริงใจและความเป็นกันเองของหัวหน้างาน	3.67 (มาก)	เงินช่วงเหลืองานแต่งงาน งานศพ และการคลอดบุตรไม่เพียงพอ	3.16 (น้อย)
แสงสว่างและการถ่ายเทอากาศมีความเหมาะสม	3.67 (มาก)	ไม่มีการจัดทำระเบียบ ข้อบังคับในการทำงานชัดเจน	3.06 (น้อย)
หัวหน้าให้คำแนะนำและสอนงาน	3.66 (มาก)	หัวหน้าไม่ให้คำแนะนำและสอนงาน	3.05 (น้อย)
มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบและการเลื่อนตำแหน่ง	3.61 (มาก)	การหักเงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพน้อยเกินไป	2.94 (น้อย)
โครงสร้างการบังคับบัญชามีความชัดเจน	3.61 (มาก)	ไม่มีการปรึกษาหารือ และไม่ช่วยเหลือกันเมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน	2.84 (น้อย)
ความเหมาะสมของการวางตนของหัวหน้างาน	3.60 (มาก)	ไม่แน่ใจในความมั่นคงของบริษัท	2.73 (น้อย)
การเอาใจใส่ต่อสุขภาพ และสวัสดิภาพของพนักงานจากหัวหน้างาน	3.58 (มาก)	ตำแหน่งงานที่ทำในปัจจุบันไม่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ	2.70 (น้อย)
การให้กำลังใจแก่พนักงานของหัวหน้างาน	3.58 (มาก)	ไม่มีความมั่นคงในตำแหน่งหน้าที่การงาน	2.69 (น้อย)
หัวหน้าช่วยแก้ปัญหาให้ลูกน้อง	3.55 (มาก)	เพื่อนร่วมงานไม่ช่วยกันทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย	2.62 (น้อย)
ขนาดของห้องทำงานมีความเหมาะสมกับจำนวนพนักงาน	3.53 (มาก)	การเดินทางมาทำงานไม่สะดวก	2.57 (น้อย)
หัวหน้าเปิดโอกาสให้ลูกน้องแสดงความคิดเห็น	3.52 (มาก)	บริษัทไม่มีชื่อเสียง	2.52 (น้อย)
มีนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษร	3.51 (มาก)	ครอบครัวไม่ให้การสนับสนุน ทำให้เกิดปัญหาในการทำงาน	2.52 (น้อย)

ตารางที่ 89 (ต่อ) แสดงระดับความสำคัญของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อปัจจัยบำรุงรักษา (Hygiene Factors) จากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย และปัญหาจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย

ความสำคัญจากมากไปหาน้อย	ค่าเฉลี่ย	ปัญหาจากมากไปหาน้อย	ค่าเฉลี่ย
มีนโยบายการฝึกอบรมและการพัฒนาความรู้	3.49 (น้อย)	เพื่อนร่วมงานไม่มีความสนิทสนมจริงใจและไม่เป็นกันเอง	2.51 (น้อย)
หัวหน้าให้โอกาสให้ลูกน้องได้พัฒนาตนเอง	3.49 (น้อย)	ไม่มีความพึงพอใจในตำแหน่งงานที่ทำในปัจจุบัน	2.51 (น้อย)
การมีคู่มือปฏิบัติงานเพื่อให้ปฏิบัติงานได้ดี และสะดวกขึ้น	3.42 (น้อย)	ไม่มีความผูกพันกับที่ทำงาน(ไม่รู้สึกรักงานเป็นส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิต)	2.50 (น้อย)

จากตารางที่ 87 และ 88 จะพบว่าส่วนของปัจจัยจูงใจ ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับปัจจัยต่างๆมาก แต่พบปัญหาน้อย ขณะที่ในส่วนของปัจจัยบำรุงรักษาผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญมาก และ พบปัญหาเหมือนกัน

และจากการศึกษาการศึกษาปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในฝ่ายผลิตของบริษัทเอส. เอ็ม.วี. (ไทยแลนด์) จำกัด จังหวัดลำพูน ที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก จำแนกตามแผนกงานที่ทำ มีข้อค้นพบดังแสดงในตารางที่ 90 – 92

ตารางที่ 90 แสดงระดับความสำคัญลำดับแรก ของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีต่อปัจจัยย่อยด้านปัจจัยเชิงจิต จำแนกตามแผนกงานที่ทำ

ปัจจัยเชิงจิต	แผนกงาน									
	ต้นแบบและงานตัวอย่าง	ผลิตที่ยืน	ผลโอโหะ	แต่งรับงาน	เชื่อม	ส่งข้อมูล	จัดรับงาน	ตรวจ	สอบคุณภาพ	
ด้านการประสพความสำเร็จในงาน	ผลสำเร็จของงานเป็นไปตามเป้าหมายของบริษัท (4.21) (มาก)	ผลสำเร็จของงานเป็นไปตามเป้าหมายของบริษัท (4.20) (มาก)	การได้ใช้ความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงาน การได้ตัดสินใจหรือแก้ปัญหาในงานของคนที่สำเร็จ ผลสำเร็จของงานเป็นไปตามเป้าหมายของบริษัท (3.89) (มาก)	ผลสำเร็จของงานเป็นไปตามเป้าหมายของบริษัท (4.04) (มาก)	ผลสำเร็จของงานเป็นไปตามเป้าหมายของบริษัท (4.06) (มาก)	ผลสำเร็จของงานเป็นไปตามเป้าหมายของบริษัท (4.04) (มาก)	ผลสำเร็จของงานเป็นไปตามเป้าหมายของบริษัท (4.19) (มาก)	การได้ตัดสินใจหรือแก้ปัญหาในงานของคนที่สำเร็จ และผลสำเร็จของงานเป็นไปตามเป้าหมายของบริษัท (3.67) (มาก)		
ด้านการยอมรับนับถือ	การได้รับความไว้วางใจในการทำงานจากหัวหน้างาน และมักมอบหมายงานสำคัญให้เสมอ (4.14) (มาก)	การได้รับความไว้วางใจในการทำงานจากหัวหน้างาน และมักมอบหมายงานสำคัญให้เสมอ (4.00) (มาก)	การได้รับความไว้วางใจในการทำงานจากหัวหน้างาน และมักมอบหมายงานสำคัญให้เสมอ (4.11) (มาก)	การได้รับความไว้วางใจในการทำงานจากหัวหน้างาน และมักมอบหมายงานสำคัญให้เสมอ (3.79) (มาก)	การได้รับความไว้วางใจในการทำงานจากหัวหน้างาน และมักมอบหมายงานสำคัญให้เสมอ (3.74) (มาก)	การได้รับความไว้วางใจในการทำงานจากหัวหน้างาน และมักมอบหมายงานสำคัญให้เสมอ (3.93) (มาก)	การได้รับความไว้วางใจในการทำงานจากหัวหน้างาน และมักมอบหมายงานสำคัญให้เสมอ (4.06) (มาก)	การได้รับความไว้วางใจในการทำงานจากหัวหน้างาน และมักมอบหมายงานสำคัญให้เสมอ (3.44) (น้อย)		
ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ	งานที่ทำเป็นงานที่ถนัด (4.11) (มาก)	งานที่ทำเป็นงานที่ถนัด (4.00) (มาก)	งานที่ทำเป็นงานที่ถนัด (4.11) (มาก)	งานที่ทำเป็นงานที่ถนัด (3.83) (มาก)	งานที่ทำเป็นงานที่ถนัด (3.71) (มาก)	งานที่ทำเป็นงานที่ถนัด (3.94) (มาก)	งานที่ทำเป็นงานที่ถนัด (4.05) (มาก)	งานที่ทำเป็นงานที่ถนัด (3.89) (มาก)		

ตารางที่ 90 (ต่อ) แสดงระดับความสำคัญลำดับแรก ของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีต่อปัจจัยด้านปัจเจกใจ จําแนกตามแผนงานที่จํา

ปัจจัยจุดใจ	แผนงาน									
	ต้นแบบและงานตัวอย่าง	ฉัตรเทียน	หล่อโลหะ	แต่งชิ้นงาน	เชื่อม	ฝังอัญมณี	ขัดชิ้นงาน	ตรวจ	ควบคุมภาพ	
ด้านความรับผิดชอบ	ได้รับมอบหมายงานที่สำคัญเสมอ และมีโอกาสแสดงความสามารถในงานที่ได้รับมอบหมาย (3.82) (มาก)	ได้รับมอบหมายงานที่สำคัญสามารถขึ้น (3.70) (มาก)	มีโอกาสแสดงความสามารถในงานที่ได้รับมอบหมาย (4.00) (มาก)	ได้รับความสามารถขึ้น (3.62) (มาก)	ได้รับความสามารถขึ้น (3.61) (มาก)	ได้รับมอบหมายงานที่สำคัญเสมอ (3.60) (มาก)	ได้รับความสามารถขึ้น (3.68) (มาก)	ได้รับความสามารถขึ้น (3.44) (น้อย)	ได้รับความสามารถขึ้น (3.44) (น้อย)	
ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน	มีความเสมอภาคหรือโอกาสในการเลื่อนตำแหน่ง (3.25) (น้อย)	การได้รับการสนับสนุนในเรื่องความก้าวหน้าของงานที่ทำ (3.15)	บริษัทมีการกำหนดแนวทางการเลื่อนตำแหน่งอย่างชัดเจน และยุติธรรม (3.44)	มีความเสมอภาคหรือโอกาสในการเลื่อนตำแหน่ง (2.94)	บริษัทมีการกำหนดแนวทางการเลื่อนตำแหน่งอย่างชัดเจน และยุติธรรม (3.15)	บริษัทมีการกำหนดแนวทางการเลื่อนตำแหน่งอย่างชัดเจน และยุติธรรม (2.96)	การได้รับการสนับสนุนในเรื่องความก้าวหน้าของงานที่ทำ (3.24)	มีความเสมอภาคหรือโอกาสในการเลื่อนตำแหน่ง (2.89)	มีความเสมอภาคหรือโอกาสในการเลื่อนตำแหน่ง (2.89)	
ด้านโอกาสในการเจริญเติบโต	โอกาสเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ (3.75)	โอกาสเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ (3.75) เสมอ (3.75)	โอกาสเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ (3.33) เสมอ (3.33)	โอกาสเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ (3.65) เสมอ (3.65)	โอกาสเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ (3.83) เสมอ (3.83)	โอกาสเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ (3.59) เสมอ (3.59)	โอกาสเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ (3.81) เสมอ (3.81)	โอกาสเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ (3.33) เสมอ (3.33)	โอกาสเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ (3.33) เสมอ (3.33)	

ตารางที่ 91 แสดงระดับความสำคัญลำดับแรก ของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีต่อปัจจัยย่อยด้านปัจจัยบำรุงรักษา จำแนกตามแผนงานที่ทำ

ปัจจัยบำรุงรักษา	แผนงาน										ตรวจ
	ต้นแบบและงานตัวอย่าง	ยึดเหนี่ยว	หล่อโลหะ	แต่งชิ้นงาน	เชื่อม	ฝังอัญมณี	จัดชิ้นงาน	ทดสอบคุณภาพ			
นโยบายและการบริหาร	มีนโยบายด้านสวัสดิการที่ชัดเจน (4.00) (มาก)	การจัดทำระเบียบข้อบังคับในการทำงานชัดเจน (4.13) (มาก)	มีนโยบายการขึ้นเงินเดือนที่ชัดเจน (3.89) (มาก)	การจัดทำระเบียบข้อบังคับในการทำงานชัดเจน (3.73) (มาก)	การจัดทำระเบียบข้อบังคับในการทำงานชัดเจน (3.92) (มาก)	การจัดทำระเบียบข้อบังคับในการทำงานชัดเจน (3.78) (มาก)	การจัดทำระเบียบข้อบังคับในการทำงานชัดเจน (4.15) (มาก)	การชี้แจงนโยบายให้ทราบอย่างทั่วถึง มีนโยบายการขึ้นเงินเดือนที่ชัดเจน มีนโยบายด้านสวัสดิการที่ชัดเจน และมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบและการเลื่อนตำแหน่ง (3.89) (มาก)	การชี้แจงนโยบายให้ทราบอย่างทั่วถึง มีนโยบายการขึ้นเงินเดือนที่ชัดเจน มีนโยบายด้านสวัสดิการที่ชัดเจน และมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบและการเลื่อนตำแหน่ง (3.89) (มาก)	การชี้แจงนโยบายให้ทราบอย่างทั่วถึง มีนโยบายการขึ้นเงินเดือนที่ชัดเจน มีนโยบายด้านสวัสดิการที่ชัดเจน และมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบและการเลื่อนตำแหน่ง (3.89) (มาก)	การชี้แจงนโยบายให้ทราบอย่างทั่วถึง มีนโยบายการขึ้นเงินเดือนที่ชัดเจน มีนโยบายด้านสวัสดิการที่ชัดเจน และมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบและการเลื่อนตำแหน่ง (3.89) (มาก)
ด้านการบังคับบัญชาของหัวหน้า	หัวหน้าให้คำแนะนำ และมอบหมายงาน (3.89) (มาก)	การสั่งงานของหัวหน้ามีความชัดเจน เข้าใจง่าย และหัวหน้ามีการควบคุมดูแลการปฏิบัติงาน (3.88) (มาก)	การสั่งงานของหัวหน้ามีความชัดเจน เข้าใจง่าย หัวหน้าให้คำแนะนำและสอนงาน และ หัวหน้าช่วยเหลือปัญหาให้ลูกน้อง (3.78) (มาก)	การสั่งงานของหัวหน้ามีความชัดเจน เข้าใจง่าย (3.67) (มาก)	หัวหน้ามีการควบคุมดูแลการปฏิบัติงาน (3.82) (มาก)	การสั่งงานของหัวหน้ามีความชัดเจน เข้าใจง่าย (3.79) (มาก)	หัวหน้ามีการควบคุมดูแลการปฏิบัติงาน (3.97) (มาก)	หัวหน้าให้คำแนะนำ และมอบหมายงาน หัวหน้าช่วยเหลือปัญหาให้ลูกน้อง หัวหน้ามีความยุติธรรมในการพิจารณาผลงาน หัวหน้ามีการควบคุมดูแลการปฏิบัติงาน (3.78) (มาก)	หัวหน้ามีการควบคุมดูแลการปฏิบัติงาน (3.97) (มาก)	หัวหน้ามีการควบคุมดูแลการปฏิบัติงาน (3.97) (มาก)	หัวหน้าให้คำแนะนำ และมอบหมายงาน หัวหน้าช่วยเหลือปัญหาให้ลูกน้อง หัวหน้ามีความยุติธรรมในการพิจารณาผลงาน หัวหน้ามีการควบคุมดูแลการปฏิบัติงาน (3.78) (มาก)

ตารางที่ 91 (ต่อ) แสดงระดับความสำคัญลำดับแรก ของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีต่อปัจจัยด้านปัจจัยบริหาร ทัศนคติตามแผนงานที่ทำ

ปัจจัยบริหาร	แผนงาน									
	ต้นแบบและงาน ตัวอย่าง	จัดเทียบ	หล่อโลหะ	แต่งชิ้นงาน	เชื่อม	ฝังอัญมณี	ขัดชิ้นงาน	ตรวจ สอบคุณภาพ		
ด้านความสัมพันธ์กับหัวหน้างาน	การติดต่อสื่อสาร จากหัวหน้างาน จัดเจน (4.04) (มาก)	การติดต่อสื่อสาร จากหัวหน้างาน จัดเจน (3.88) (มาก)	ความเหมาะสมของ การวางตนของ หัวหน้างานต่อ ลูกน้อง (3.89) (มาก)	การติดต่อสื่อสาร จากหัวหน้างาน จัดเจน (3.71) (มาก)	การติดต่อสื่อสาร จากหัวหน้างาน จัดเจน (3.71) (มาก)	การติดต่อสื่อสาร จากหัวหน้างาน จัดเจน (3.83) (มาก)	การติดต่อสื่อสาร จากหัวหน้างาน จัดเจน (3.97) (มาก)	ความตั้งใจ และ ความเป็นกันเอง ของหัวหน้างาน (3.44) (น้อย)		
ด้านสภาพการทำงาน	ที่ให้บริการประชาชน อาหารเพียงพอ และมีที่จอดรถ เพียงพอ (4.14) (มาก)	มีที่จอดรถเพียงพอ (4.15) (มาก)	มีความปลอดภัยใน การทำงานและแสงสว่างและการ ถ่ายเทอากาศมี ความเหมาะสม (4.22) (มาก)	เครื่องมือและ อุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการทำงานมีอย่าง เพียงพอและมีที่ จอดรถเพียงพอ (3.75) (มาก)	มีที่จอดรถเพียงพอ (4.02) (มาก)	เครื่องมือและ อุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการทำงานมีอย่าง เพียงพอและมี ความปลอดภัยใน การทำงาน (3.90) (มาก)	มีพื้นที่พักผ่อน ในช่วงพักอย่าง เพียงพอ (4.19) (มาก)	มีที่จอดรถเพียงพอ (3.89) (มาก)		
ด้านค่าตอบแทน	มีการจัดเลี้ยงฉลอง เทศกาลต่างๆเช่นปีใหม่ สงกรานต์ การแข่งขันกีฬา และการท่องเที่ยว นอกสถานที่ (4.46) (มาก)	มีเงินโบนัส ประจำปี (4.60) (มากที่สุด)	การให้สิทธิลาหยุด พักผ่อนประจำปี (4.22) (มาก)	การให้สิทธิลาหยุด พักผ่อนประจำปี (4.25) (มาก)	มีเงินโบนัส ประจำปี (4.35) (มาก)	การให้สิทธิลาหยุด พักผ่อนประจำปี (4.31) (มาก)	มีเงินโบนัส ประจำปี (4.65) (มากที่สุด)	มีเงินโบนัส ประจำปี (4.33) (มาก)		

ตารางที่ 91 (ต่อ) แสดงระดับความสำคัญลำดับแรก ของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีปัจจัยย่อยด้านปัจจัยด้านความรู้ที่ทำงาน

ปัจจัยด้านความรู้	แผนกงาน									
	ด้านแบบและงานตัวอย่าง	ชัดเจน	หล่อโลหะ	แต่งชิ้นงาน	เชื่อม	ส่งสัญญาณ	จัดชิ้นงาน	ตรวจ	สอบคุณภาพ	
ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	มีการปรึกษาหารือและช่วยเหลือกันเมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน (4.04) (มาก)	มีการปรึกษาหารือและช่วยเหลือกันเมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน (4.15) (มาก)	มีการปรึกษาหารือและช่วยเหลือกันเมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน (4.11) (มาก)	เพื่อนร่วมงานมีความสนิทสนมจริงใจ และมีภาระกิจหรือช่วยเหลือกันเมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน (4.02) (มาก)	เพื่อนร่วมงานมีความสนิทสนมจริงใจ และเป็นกันเอง (3.98) (มาก)	มีการปรึกษาหารือและช่วยเหลือกันเมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน (4.10) (มาก)	มีการปรึกษาหารือและช่วยเหลือกันเมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน (4.18) (มาก)	เพื่อนร่วมงานมีความสนิทสนมจริงใจ และเป็นกันเอง (3.78) (มาก)		
ด้านชีวิตส่วนตัว	ครอบครัวให้การสนับสนุน ทำให้เกิดความพร้อมในการทำงาน (3.96) (มาก)	มีความสะดวกในการเดินทางมาทำงาน (4.13) (มาก)	มีความผูกพันกับที่ทำงาน (ใช้สัปดาห์หนึ่งของการดำรงชีวิต) และครอบครัวให้การสนับสนุน ทำให้เกิดความพร้อมในการทำงาน (4.11) (มาก)	มีความสะดวกในการเดินทางมาทำงาน (4.04) (มาก)	ครอบครัวให้การสนับสนุน ทำให้เกิดความพร้อมในการทำงาน (3.95) (มาก)	มีความสะดวกในการเดินทางมาทำงาน (4.08) (มาก)	ครอบครัวให้การสนับสนุน ทำให้เกิดความพร้อมในการทำงาน (4.08) (มาก)	มีความสะดวกในการเดินทางมาทำงาน และครอบครัวให้การสนับสนุน ทำให้เกิดความพร้อมในการทำงาน (3.78) (มาก)		

ตารางที่ 91 (ต่อ) แสดงระดับความสำคัญลำดับแรกของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีต่อปัจจัยย่อยด้านปัจจัยบำรุงรักษา จำแนกตามแผนกงานที่ทำ

ปัจจัยบำรุงรักษา	แผนกงาน									
	ต้น แยมและงาน ตัวอย่าง	ฉีดพ่น	หล่อโลหะ	แต่งชิ้นงาน	เชื่อม	ส่งอัญมณี	ขัดชิ้นงาน	ตรวจ		
สถานภาพหรือ ตำแหน่งงานที่ทำ อยู่	ความพึงพอใจใน ตำแหน่งงานที่ทำ ในปัจจุบัน และ ความเหมาะสมของ ตำแหน่งงานที่ทำ ในปัจจุบัน (3.82) (มาก)	ความพึงพอใจใน ตำแหน่งงานที่ทำ ในปัจจุบัน (3.83) (มาก)	ความพึงพอใจใน ตำแหน่งงานที่ทำ ในปัจจุบัน (4.00) (มาก)	ความพึงพอใจใน ตำแหน่งงานที่ทำ ในปัจจุบัน (3.71) (มาก)	ความพึงพอใจใน ตำแหน่งงานที่ทำ ในปัจจุบัน (3.65) (มาก)	ความพึงพอใจใน ตำแหน่งงานที่ทำ ในปัจจุบัน (3.86) (มาก)	ความพึงพอใจใน ตำแหน่งงานที่ทำ ในปัจจุบัน (3.84) (มาก)	ความพึงพอใจใน ตำแหน่งงานที่ทำ ในปัจจุบัน และ ความเหมาะสมของ ตำแหน่งงานที่ทำ ในปัจจุบัน (3.44) (น้อย)		
ด้านความมั่นคง ในการทำงาน	ความมั่นคงใน ตำแหน่งหน้าที่การ ทำงาน (4.18) (มาก)	ชื่อเสียง และ ภาพพจน์ของ บริษัท (4.18) (มาก)	ชื่อเสียง และ ภาพพจน์ของ บริษัท (4.11) (มาก)	ความมั่นคงของ บริษัท ชื่อเสียง และ ภาพพจน์ของ บริษัท และความ มั่นคงในตำแหน่ง หน้าที่การทำงาน (3.94) (มาก)	ชื่อเสียง และ ภาพพจน์ของ บริษัท (4.00) (มาก)	ชื่อเสียง และ ภาพพจน์ของ บริษัท (4.04) (มาก)	ชื่อเสียง และ ภาพพจน์ของ บริษัท (4.24) (มาก)	ความมั่นคงของ บริษัท (3.89) (มาก)		

ตารางที่ 92 แสดงระดับปัญหาลำดับแรก ของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีต่อปัญหาปัจจัยเชิงใจ จำนวนตามแผนงานที่ทำให้

ปัจจัยเชิงใจ	แผนงาน									
	ต้นแบบและงานตัวอย่าง	จิตเทียน	หล่อโลหะ	แต่งชิ้นงาน	เชื่อม	ฝังอัญมณี	ขัดชิ้นงาน	ตรวจสอบคุณภาพ		
ด้านการประสบความสำเร็จในงาน	ไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือตัดสินใจในการทำงาน (3.32) (น้อย)	ไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือตัดสินใจในการทำงาน (3.45) (น้อย)	ไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือตัดสินใจในการทำงาน (3.22) (น้อย)	ไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือตัดสินใจในการทำงาน (3.33) (น้อย)	ไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือตัดสินใจในการทำงาน (3.52) (มาก)	ไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือตัดสินใจในการทำงาน (3.26) (น้อย)	ไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือตัดสินใจในการทำงาน (3.65) (มาก)	ไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือตัดสินใจในการทำงาน และไม่มีส่วนร่วมของความสำเร็จในงาน (3.33) (น้อย)		
ด้านการยอมรับนับถือ	ไม่ได้รับการยกย่องชมเชยจากบริษัท เมื่อปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมาย (3.18) (น้อย)	ไม่ได้รับการยกย่องชมเชยจากบริษัท เมื่อปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมาย (3.25) (น้อย)	ไม่ได้รับการยกย่องชมเชยจากบริษัท เมื่อปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมาย และ ไม่ได้รับการยกย่องชมเชย จากหัวหน้างาน เมื่อทำงานได้สำเร็จ (3.00) (น้อย)	ไม่ได้รับการยกย่องชมเชย จากหัวหน้างาน เมื่อทำงานได้สำเร็จ (3.23) (น้อย)	ไม่ได้รับการยกย่องชมเชย จากหัวหน้างาน เมื่อทำงานได้สำเร็จ (3.27) (น้อย)	ไม่ได้รับการยกย่องชมเชย จากหัวหน้างาน เมื่อทำงานได้สำเร็จ (3.18) (น้อย)	ไม่ได้รับการยกย่องชมเชย จากหัวหน้างาน เมื่อทำงานได้สำเร็จ (3.37) (น้อย)	ไม่ได้รับการยกย่องชมเชย จากหัวหน้างาน เมื่อทำงานได้สำเร็จ (3.44) (น้อย)		
ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ	ไม่มีอิสระในการทำงาน ถูกควบคุมจากหัวหน้างาน มากจนเกินไป (2.96) (น้อย)	ไม่มีอิสระในการทำงาน ถูกควบคุมจากหัวหน้างาน มากจนเกินไป (3.48) (น้อย)	ไม่สามารถใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในงาน ที่ทำ (2.89) (น้อย)	ไม่มีอิสระในการทำงาน ถูกควบคุมจากหัวหน้างาน มากจนเกินไป (2.98) (น้อย)	ไม่มีอิสระในการทำงาน ถูกควบคุมจากหัวหน้างาน มากจนเกินไป (3.45) (น้อย)	ไม่มีอิสระในการทำงาน ถูกควบคุมจากหัวหน้างาน มากจนเกินไป (2.88) (น้อย)	ไม่มีอิสระในการทำงาน ถูกควบคุมจากหัวหน้างาน มากจนเกินไป (3.53) (น้อย)	ไม่มีอิสระในการทำงาน ถูกควบคุมจากหัวหน้างาน มากจนเกินไป (3.22) (น้อย)		

ตารางที่ 92 (ต่อ) แสดงระดับปัญหาลำดับแรก ของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีต่อปัญหาปัจจัยเชิงใจ จำแนกตามแผนงานที่ทำ

ปัจจัยเชิงใจ	แผนงาน										ตรวจ สอบคุณภาพ
	ต้น แบบและงาน ตัวอย่าง	ยึดเทียบ	หล่อโลหะ	แสดง ชิ้นงาน	เชื่อม	ฝัง ฉนวน	จัด ชิ้นงาน	จัด ชิ้นงาน	จัด ชิ้นงาน	ตรวจ สอบคุณภาพ	
ด้านความ รับผิดชอบ	ไม่มีโอกาสแสดง ความสามารถใน งานที่ได้รับมอบ (2.89) (น้อย)	ไม่มีโอกาสแสดง ความสามารถใน งานที่ได้รับมอบ (2.89) (น้อย)	ไม่ได้รับมอบ งานที่ท้าทาย ความสามารถมาก ขึ้น และไม่มี โอกาสแสดง ความสามารถใน งานที่ได้รับมอบ (2.56) (น้อย)	ไม่มีโอกาสแสดง ความสามารถใน งานที่ได้รับมอบ (2.92) (น้อย)	ไม่มีโอกาสแสดง ความสามารถใน งานที่ได้รับมอบ (3.18) (น้อย)	ไม่มีโอกาสแสดง ความสามารถใน งานที่ได้รับมอบ (2.85) (น้อย)	ไม่มีโอกาสแสดง ความสามารถใน งานที่ได้รับมอบ (3.13) (น้อย)	ไม่มีโอกาสแสดง ความสามารถใน งานที่ได้รับมอบ (3.22) (น้อย)	ไม่มีโอกาสแสดง ความสามารถใน งานที่ได้รับมอบ (3.22) (น้อย)	ไม่มีโอกาสแสดง ความสามารถใน งานที่ได้รับมอบ (3.22) (น้อย)	ไม่มีโอกาสแสดง ความสามารถใน งานที่ได้รับมอบ (3.22) (น้อย)
ด้านความก้าวหน้า ในตำแหน่งงาน	ไม่ได้รับการ สนับสนุนในเรื่อง ความก้าวหน้าของ งานที่ทำ (3.29) (น้อย)	บริษัท ไม่มีการ กำหนดแนว ทางการเลื่อน ตำแหน่งอย่าง ชัดเจน และไม่ ยุติธรรม (3.33) (น้อย)	ไม่มีความเสมอ ภาคหรือโอกาสใน การเลื่อนตำแหน่ง (3.44) (น้อย)	บริษัท ไม่มีการ กำหนดแนว ทางการเลื่อน ตำแหน่งอย่าง ชัดเจน และไม่ ยุติธรรม (3.08) (น้อย)	บริษัท ไม่มีการ กำหนดแนว ทางการเลื่อน ตำแหน่งอย่าง ชัดเจน และไม่ ยุติธรรม (3.39) (น้อย)	ไม่มีความเสมอ ภาคหรือโอกาสใน การเลื่อนตำแหน่ง (3.05)	บริษัท ไม่มีการ กำหนดแนว ทางการเลื่อน ตำแหน่งอย่าง ชัดเจน และไม่ ยุติธรรม (3.26) (น้อย)	บริษัท ไม่มีการ กำหนดแนว ทางการเลื่อน ตำแหน่งอย่าง ชัดเจน และไม่ ยุติธรรม (3.33) (น้อย)	บริษัท ไม่มีการ กำหนดแนว ทางการเลื่อน ตำแหน่งอย่าง ชัดเจน และไม่ ยุติธรรม (3.33) (น้อย)	บริษัท ไม่มีการ กำหนดแนว ทางการเลื่อน ตำแหน่งอย่าง ชัดเจน และไม่ ยุติธรรม (3.33) (น้อย)	บริษัท ไม่มีการ กำหนดแนว ทางการเลื่อน ตำแหน่งอย่าง ชัดเจน และไม่ ยุติธรรม (3.33) (น้อย)
ด้านโอกาสในการ เจริญเติบโต	ไม่มีโอกาสศึกษา ต่อหรือดูงาน (3.61) (มาก)	ไม่มีโอกาสศึกษา ต่อหรือดูงาน (3.50) (มาก)	ไม่มีโอกาสศึกษา ต่อหรือดูงาน (3.44) (น้อย)	ไม่มีโอกาสศึกษา ต่อหรือดูงาน (3.27) (น้อย)	ไม่มีโอกาสศึกษา ต่อหรือดูงาน (3.52) (มาก)	ไม่มีโอกาสศึกษา ต่อหรือดูงาน (3.35) (น้อย)	ไม่มีโอกาสศึกษา ต่อหรือดูงาน (3.53) (มาก)	ไม่มีโอกาสศึกษา ต่อหรือดูงาน (3.22) (น้อย)	ไม่มีโอกาสศึกษา ต่อหรือดูงาน (3.22) (น้อย)	ไม่มีโอกาสศึกษา ต่อหรือดูงาน (3.22) (น้อย)	ไม่มีโอกาสศึกษา ต่อหรือดูงาน (3.22) (น้อย)

ตารางที่ 93 แสดงระดับปัญหาลำดับแรก ของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีต่อปัญหาปัจจัยบำรุงรักษา จำแนกตามแผนงานที่ทำ

ปัจจัยบำรุงรักษา	แผนงาน									
	ต้นแบบและงานตัวอย่าง	จัดเทียบ	หล่อโลหะ	แต่งชิ้นงาน	เชื่อม	ฝังอูมณี	ขัดชิ้นงาน	ตรวจ	ทดสอบคุณภาพ	
ด้านนโยบายและการบริหาร	นโยบายการขึ้นเงินเดือนไม่ชัดเจน หรือ ไม่ยุติธรรม (3.71) (มาก)	นโยบายการขึ้นเงินเดือนไม่ชัดเจน หรือ ไม่ยุติธรรม (3.63) (มาก)	ไม่มีการชี้แจงนโยบายให้ทราบอย่างทั่วถึง (3.56) (มาก)	นโยบายการขึ้นเงินเดือนไม่ชัดเจน หรือ ไม่ยุติธรรม (3.48) (น้อย)	มีการชี้แจงหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความดี ความชอบและการเลื่อนตำแหน่ง (3.53) (มาก)	มีการชี้แจงหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความดี ความชอบและการเลื่อนตำแหน่ง (3.50) (มาก)	นโยบายการขึ้นเงินเดือนไม่ชัดเจน หรือ ไม่ยุติธรรม (3.68) (มาก)	มีการชี้แจงหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความดี ความชอบและการเลื่อนตำแหน่ง (3.56) (มาก)	มีการชี้แจงหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความดี ความชอบและการเลื่อนตำแหน่ง (3.56) (มาก)	
ด้านการบังคับบัญชาของหัวหน้า	หัวหน้าไม่มีความยุติธรรมในการพิจารณาผลงาน (3.36) (น้อย)	หัวหน้าไม่มีความยุติธรรมในการพิจารณาผลงาน (3.68) (มาก)	หัวหน้าไม่ช่วยแก้ปัญหาให้ลูกน้อง (3.11) (น้อย)	หัวหน้าไม่มีความยุติธรรมในการพิจารณาผลงาน (3.37) (น้อย)	หัวหน้าไม่มีความยุติธรรมในการพิจารณาผลงาน (3.71) (มาก)	หัวหน้าไม่มีความยุติธรรมในการพิจารณาผลงาน (3.29) (น้อย)	หัวหน้าไม่มีความยุติธรรมในการพิจารณาผลงาน (3.29) (น้อย)	หัวหน้าไม่มีความยุติธรรมในการพิจารณาผลงาน (4.22) (มาก)	หัวหน้าไม่มีความยุติธรรมในการพิจารณาผลงาน (4.22) (มาก)	

ตารางที่ 93 (ต่อ) แสดงระดับปัญหาสำคัญลำดับแรกของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อปัญหาปัจจัยบำรุงรักษา จำแนกตามแผนงานที่ทำ

ปัจจัยบำรุงรักษา	แผนงาน									
	ต้นแบบและงานตัวอย่าง	จัดเทียบ	หล่อโลหะ	แต่งชิ้นงาน	เชื่อม	ส่งข้อมูล	จัดชิ้นงาน	ตรวจ	สอบคุณภาพ	
ด้านความสัมพันธ์กับหัวหน้า	หัวหน้าไม่ให้ความจริงใจและความจริงใจตนเอง (3.54) (มาก)	การวางตนของหัวหน้างานต่อดูกน้องไม่เหมาะสม (3.73) (มาก)	หัวหน้าไม่ให้ความจริงใจและความเป็นกันเอง (3.44) (น้อย)	หัวหน้าไม่ให้ความจริงใจและความเป็นกันเอง และหัวหน้าไม่เอาใจใส่ต่อสุขภาพและสวัสดิภาพของพนักงาน (3.33) (น้อย)	การวางตนของหัวหน้างานต่อดูกน้องไม่เหมาะสม (3.74) (มาก)	หัวหน้าไม่เอาใจใส่ต่อสุขภาพและสวัสดิภาพของพนักงาน (3.29) (น้อย)	การวางตนของหัวหน้างานต่อดูกน้องไม่เหมาะสม (3.61) (มาก)	การวางตนของหัวหน้างานต่อดูกน้องไม่เหมาะสม (4.00) (มาก)		
ด้านสภาพการทำงาน	ไม่มีที่จอดรถเพียงพอ (4.18) (มาก)	ไม่มีที่จอดรถเพียงพอ (4.20) (มาก)	ไม่มีที่จอดรถเพียงพอ (4.00) (มาก)	ไม่มีที่จอดรถเพียงพอ (4.19) (มาก)	ไม่มีที่จอดรถเพียงพอ (4.29) (มาก)	ไม่มีที่จอดรถเพียงพอ (4.09) (มาก)	ไม่มีที่จอดรถเพียงพอ (4.26) (มาก)	ไม่มีที่จอดรถเพียงพอ (4.67) (มากที่สุด)		
ด้านค่าตอบแทน	ค่าน้ำมันน้อย/ไม่มี (4.07) (มาก)	ค่าน้ำมันน้อย/ไม่มี (4.28) (มาก)	ค่าน้ำมันน้อย/ไม่มี (3.78) (มาก)	ค่าน้ำมันน้อย/ไม่มี (4.06) (มาก)	ค่าน้ำมันน้อย/ไม่มี (4.24) (มาก)	ค่าน้ำมันน้อย/ไม่มี (4.03) (มาก)	ค่าน้ำมันน้อย/ไม่มี (4.35) (มาก)	ค่าน้ำมันน้อย/ไม่มี (4.67) (มากที่สุด)		
ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	เพื่อนร่วมงานไม่ช่วยกันทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย (2.71) (น้อย)	ไม่มีการปรึกษาหารือและไม่ช่วยเหลือกันเมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน (3.03) (น้อย)	เพื่อนร่วมงานไม่มีความสนิทสนมจริงใจ และไม่เป็นกันเอง (3.22) (น้อย)	ไม่มีการปรึกษาหารือและไม่ช่วยเหลือกันเมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน (2.77) (น้อย)	ไม่มีการปรึกษาหารือและไม่ช่วยเหลือกันเมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน (3.02) (น้อย)	ไม่มีการปรึกษาหารือและไม่ช่วยเหลือกันเมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน (2.69) (น้อย)	ไม่มีการปรึกษาหารือและไม่ช่วยเหลือกันเมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน (2.92) (น้อย)	ไม่มีการปรึกษาหารือและไม่ช่วยเหลือกันเมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน (3.22) (น้อย)		

ตารางที่ 93 (ต่อ) แสดงระดับปัญหาที่ลำดับแรก ของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีต่อปัญหาที่วิจัยว่า วิชา จ้าแนกตามแผนกงานที่ทำ

ปัจจัยบำรุงรักษา	แผนกงาน									
	ต้นแบบและงานตัวอย่าง	จิตเขียน	หล่อโลหะ	แต่งชิ้นงาน	เชื่อม	ส่งยูมณี	ขัดชิ้นงาน	ตรวจ	สอบคุณภาพ	
ด้านชีวิตส่วนตัว	ไม่มีความผูกพันกับที่ทำงาน(ไม่รู้สึกทำงานเป็นส่วนหนึ่งของการทำงาน) (2.46) (น้อยที่สุด)	ครอบครัวไม่ให้การสนับสนุน ทำให้เกิดปัญหาในการทำงาน (2.70) (น้อย)	การเดินทงมาทำงานไม่สะดวก ไม่มีความผูกพันกับที่ทำงาน(ไม่รู้สึกทำงานเป็นส่วนหนึ่งของการทำงาน) (2.53) (น้อย)	การเดินทงมาทำงานไม่สะดวก (2.63) (น้อย)	ครอบครัวไม่ให้การสนับสนุน ทำให้เกิดปัญหาในการทำงาน (2.73) (น้อย)	การเดินทงมาทำงานไม่สะดวก (2.56) (น้อย)	การเดินทงมาทำงานไม่สะดวก และครอบครัวไม่ให้การสนับสนุน ทำให้เกิดปัญหาในการทำงาน (2.53) (น้อย)	การเดินทงมาทำงานไม่สะดวก ไม่มีความผูกพันกับที่ทำงาน(ไม่รู้สึกทำงานเป็นส่วนหนึ่งของการทำงาน) (2.78) (น้อย)	การเดินทงมาทำงานไม่สะดวก ไม่มีความผูกพันกับที่ทำงาน(ไม่รู้สึกทำงานเป็นส่วนหนึ่งของการทำงาน) (2.89) (น้อย)	
ด้านสถานภาพหรือตำแหน่งงานที่ทำอยู่	ตำแหน่งงานที่ทำในปัจจุบันไม่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ (2.50) (น้อย)	ตำแหน่งงานที่ทำในปัจจุบันไม่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ (2.78) (น้อย)	ตำแหน่งงานที่ทำในปัจจุบันไม่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ (2.67) (น้อย)	ตำแหน่งงานที่ทำในปัจจุบันไม่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ (2.67) (น้อย)	ตำแหน่งงานที่ทำในปัจจุบันไม่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ (2.88) (น้อย)	ตำแหน่งงานที่ทำในปัจจุบันไม่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ (2.55) (น้อย)	ตำแหน่งงานที่ทำในปัจจุบันไม่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ (2.73) (น้อย)	ตำแหน่งงานที่ทำในปัจจุบันไม่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ (2.78) (น้อย)	ตำแหน่งงานที่ทำในปัจจุบันไม่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ (2.89) (น้อย)	

ตารางที่ 93 (ต่อ) แสดงระดับปัญหาลำดับแรกของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีต่อปัญหาวิจัยปริญญา จ้าแนกตามแผนงานที่ทำ

วิจัยปริญญา	แผนงาน									
	ค้นแบบและงานตัวอย่าง	จัดเขียน	หลอกละ	แต่งชิ้นงาน	เชื่อม	ส่งข้อมูล	จัดชิ้นงาน	ตรวจคุณภาพ		
ด้านความมั่นคงในการทำงาน	ไม่แน่ใจในความมั่นคงของบริษัท (2.79) (น้อย)	ไม่แน่ใจในความมั่นคงของบริษัท (2.78) (น้อย)	ไม่แน่ใจในความมั่นคงของบริษัท (2.78) (น้อย)	ไม่มีความมั่นคงในตำแหน่งหน้าที่การงาน (2.69) (น้อย)	ไม่แน่ใจในความมั่นคงของบริษัท (2.97) (น้อย)	ไม่มีความมั่นคงในตำแหน่งหน้าที่การงาน (2.54) (น้อย)	ไม่แน่ใจในความมั่นคงของบริษัท (2.76) (น้อย)	ไม่แน่ใจในความมั่นคงของบริษัท (2.89) (น้อย)		

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 © by Chiang Mai University
 rights reserved

จากตารางที่ 90 พบว่าปัจจัยจูงใจ เมื่อจำแนกตามแผนงานที่ทำ ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในลำดับแรกต่างกัน ยกเว้นในด้านการยอมรับนับถือ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ และด้านโอกาสในการเจริญเติบโต ที่ให้ความสำคัญเหมือนกัน

จากตารางที่ 91 พบว่าปัจจัยบำรุงรักษา เมื่อจำแนกตามแผนงานที่ทำ ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่างกันทุกด้าน

ด้านความสัมพันธ์กับหัวหน้า แผนงานหล่อโลหะ และ แผนกตรวจสอบคุณภาพให้ความสำคัญต่อย่อยลำดับแรกต่างจากแผนกอื่นๆ

ด้านสภาพการทำงาน แผนงานหล่อโลหะให้ความสำคัญลำดับแรกต่างจากแผนกอื่นๆ

ด้านค่าตอบแทน แผนกต้นแบบและงานตัวอย่างให้ความสำคัญลำดับแรกต่างจากแผนกอื่นๆ

จากตารางที่ 92 พบว่า ปัญหาปัจจัยจูงใจเมื่อจำแนกตามแผนงานที่ทำ ผู้ตอบแบบสอบถามพบปัญหาเหมือนกันในด้าน การประสบความสำเร็จในการทำงาน และในด้านความรับผิดชอบ และพบปัญหาต่างกันในด้าน การยอมรับนับถือ ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ และความก้าวหน้า

ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติแผนงานหล่อโลหะให้ความสำคัญลำดับแรกต่างจากแผนกอื่นๆ

จากตารางที่ 93 พบว่า ปัญหาปัจจัยบำรุงรักษาเมื่อจำแนกตามแผนงานที่ทำ ผู้ตอบแบบสอบถามพบปัญหาต่างกันทุกด้าน ยกเว้นในด้านค่าตอบแทน ที่พบปัญหาเหมือนกัน

ด้านสภาพการทำงาน แผนกตรวจสอบคุณภาพให้ความสำคัญต่อย่อยลำดับแรกต่างจากแผนกอื่นๆ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัจจัยจิตใจในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในฝ่ายผลิตของบริษัท เอส.เอ็ม.วี. (ไทยแลนด์) จำกัด จังหวัดลำพูน จะเห็นว่าพนักงานให้ความสำคัญต่อปัจจัยบำรุงรักษาทุกปัจจัยในระดับมาก และให้ความสำคัญต่อปัจจัยจิตใจในระดับมากเกือบทุกปัจจัยเช่นกัน และพบปัญหาในด้านการบำรุงรักษาซึ่งบริษัทควรให้ความสำคัญและดำเนินการแก้ไขปัญหาในด้านนี้ก่อนเนื่องจากเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานโดยตรงแต่เป็นปัจจัยที่ช่วยลดความไม่พึงพอใจ แต่ไม่ควรละเลยปัญหาด้านปัจจัยจิตใจ เนื่องจากปัจจัยจิตใจเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการทางจิตใจซึ่งมีผลต่อความพึงพอใจและเกี่ยวข้องกับงาน โดยตรง ดังนั้นในการรักษานुकลากรที่มีอยู่ให้เกิดแรงจูงใจในการทำงาน เกิดความพึงพอใจในการทำงาน ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงาน และทำให้บริษัทสามารถรักษาพนักงานที่ดีและมีฝีมือให้อยู่กับบริษัทต่อไปนั้น บริษัทควรพิจารณาในเรื่องต่างๆ ดังนี้

ปัญหาที่จ้อครดไม่เพียงพอ ที่พักรับประทานอาหารไม่เพียงพอ และ พื้นที่พักผ่อนในช่วงเวลาพักไม่เพียงพอ มีผลกระทบต่อพนักงานด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน จึงควรมีการแก้ไขปัญหาทั้งในระยะสั้น และ ระยะยาว ซึ่งในระยะสั้นอาจมีการเช่าพื้นที่ของการนิคมอุตสาหกรรม ด้านนอกของโรงงาน และ ปรับพื้นที่เพื่อเป็นที่จ้อครดเพื่อให้มีที่จ้อครดอย่างเพียงพอสำหรับปัญหาเรื่องที่พักรับประทานอาหาร ทางบริษัทควรมีการขยายโรงอาหารให้พนักงานมีพื้นที่รับประทานอาหาร และพื้นที่พักผ่อนในช่วงเวลาพักอย่างเพียงพอ หากมีการพิจารณาเรื่องการแบ่งช่วงเวลารับประทานอาหารจากสองช่วงเป็นสามช่วงควรคำนึงถึงความสะดวก และ ความเหมาะสม เพื่อให้พนักงานที่พักรับประทานอาหารทั้งสามช่วงนั้น ได้มีโอกาสพักผ่อน พบปะ เพื่อพูดคุย และสามารถทำกิจกรรมในช่วงพักด้วยกันได้ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาเรื่องความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ส่วนในระยะยาว ทางบริษัทต้องมีการพิจารณาปัญหานี้ด้วยหากมีการขยายโรงงาน หรือสร้างโรงงานใหม่ในอนาคต

ปัญหาอันเกิดจากสภาพการทำงานที่พบปัญหาในระดับมากรองลงมาอีกคือปัญหาเรื่องห้องทำงานมีขนาดไม่เหมาะสม แสงสว่างและอากาศถ่ายเทไม่เหมาะสม ภายในห้องทำงานไม่มีความสะอาดเรียบร้อย รวมทั้งอาคารที่ทำงาน และ บริเวณโรงงานไม่สะอาด และ ไม่เป็นระเบียบนั้น ก็ควรมีการทบทวนแผนผังโรงงาน และ จัดให้มีอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นให้เหมาะสม และ สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละแผนกงานที่มีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ควรมีการส่งเสริมกิจกรรมคุณภาพ เช่นกิจกรรม 5 ส ในบริษัทเพื่อกระตุ้นให้พนักงานตระหนัก และ เห็นประโยชน์ของความสะอาดเรียบร้อย ของบริเวณ ใต้ทำงาน ห้อง

ทำงาน และพื้นที่ใช้สอยร่วมกันอื่นๆ ซึ่งนอกจากจะเป็นการสร้างความสะอาดเรียบร้อยให้เกิดขึ้นได้ด้วยตัวของพนักงานเองแล้ว ยังทำให้เพิ่มผลผลิต และ ประสิทธิภาพในการทำงานอีกด้วย และกิจกรรม 5 ส ก็เป็นจุดเริ่มต้นที่ดีในการที่จะนำเอาหลักคุณภาพมาประยุกต์ใช้ในการทำงานต่อไปในอนาคต

ปัญหาเรื่องการไม่มีคู่มือปฏิบัติงานเพื่อให้ทำงานได้ดีขึ้นนั้นแก้ไขได้โดยการนำหลักการคุณภาพมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานเพราะสามารถลดเวลาในการทำงาน ลดของเสีย และสามารถผลิตงานได้ตรงตามความต้องการของลูกค้า

จากการศึกษาในด้านปัจจัยบำรุงรักษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับทุกปัจจัยย่อยในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านค่าตอบแทนที่พบปัญหาลำดับแรกคือ ค่าน้ำมันน้อย/ไม่มี เบี้ยขยันน้อย/ไม่มี ค่าอาหารน้อย/ไม่มี และ ค่าล่วงเวลาน้อย/ไม่มี ซึ่ง ปัจจัยพื้นฐานด้านค่าตอบแทน และสวัสดิการต่างๆ เช่น ชุดพนักงานที่จัดให้น้อยเกินไป เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อการทำงานของพนักงาน บริษัทควรจัดให้มีอย่างเหมาะสมกับค่าครองชีพ โดยเฉพาะในสถานะเศรษฐกิจปัจจุบันที่ทุกคนต้องดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดในการดำรงชีวิต

ปัญหาเรื่องความสัมพันธ์กับหัวหน้า และการบังคับบัญชาของหัวหน้านั้นบริษัทควรเปิดโอกาสให้หัวหน้ามีความรู้และทักษะในระดับ “เก่งคน” มากขึ้นนอกเหนือจากความรู้ และ ทักษะในระดับ “เก่งงาน” เนื่องจากหัวหน้างานต้องดูแล และ จัดการงานในแผนกของตน และมีพนักงานในความดูแลรับผิดชอบมากซึ่งมีหัวหน้าถึงสี่แผนกต้องรับผิดชอบพนักงานมากกว่าห้าสิบคนขึ้นไป ซึ่งบริษัทควรให้หัวหน้างานได้รับการฝึกอบรม เพื่อให้มีความรู้ และ คุณสมบัติของหัวหน้างานที่ดี เช่น การสั่งงาน และการบังคับบัญชา จิตวิทยาในการทำงาน ความเป็นผู้นำ การประเมินผลงาน และความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) เป็นต้น เพื่อหัวหน้าจะได้จัดการ และ ดูแลพนักงานได้อย่างดี นอกจากนี้ยังต้องให้หัวหน้างานมีทักษะในการติดต่อสื่อสารอีกด้วยเนื่องจากหัวหน้างานเป็นช่องทางสำคัญในการถ่ายทอดการสื่อสารระหว่างบริษัทไปยังพนักงาน

ในส่วนของปัจจัยจิตใจในด้านโอกาสในการเจริญเติบโต บริษัทควรมอบหมายให้เจ้าหน้าที่คนใดคนหนึ่งในฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ดูแลในเรื่องการพัฒนาบุคลากร โดยเฉพาะเพื่อทำข้อมูลส่วนบุคคลของพนักงานในด้านความรู้ และ ทักษะในวิชาชีพของพนักงานในแต่ละแผนก จัดตารางการฝึกอบรม และ ฐานของ บริษัท เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของบริษัท และ สอดคล้องกับความรู้ ความสามารถ และ ทักษะของพนักงาน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทักษะ และ ประสบการณ์แก่พนักงาน และเปิดโอกาสให้เขาได้เรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และ เพื่อมีโอกาสแสดงความสามารถ และมีโอกาสได้รับการเลื่อนตำแหน่งต่อไปในอนาคต

ค่านโยบายและการบริหาร สามารถแก้ไขได้ด้วยการสื่อสาร ควรมีการประกาศนโยบายต่างๆอย่าง เช่น นโยบายการขึ้นเงินเดือน และ นโยบายด้านสวัสดิการต่างๆอย่างชัดเจน และเป็นลายลักษณ์อักษร มีการชี้แจงหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความดี ความชอบ และการเลื่อนตำแหน่ง มีการประกาศให้ทราบโดยทั่วถึงกันเมื่อพนักงานปฏิบัติงานได้ดี หรือ ได้รับการเลื่อนตำแหน่ง เพื่อเป็นการสร้างขวัญ และ กำลังใจของพนักงาน นอกจากนี้การสื่อสารที่ดียังสามารถเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานร่วมกัน ได้อีกด้วย ดังนั้นจึงควรจัดให้เจ้าหน้าที่คนใดคนหนึ่ง ฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ดูแล รับผิดชอบด้านแรงงานสัมพันธ์โดยเฉพาะ และอาจใช้ช่องทางการสื่อสารผ่านจดหมายข่าว เสียงตามสาย และ กิจกรรมอื่นๆ เพื่อสร้างบรรยากาศ และความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานร่วมกัน มีการรับฟังความคิดเห็นของพนักงาน เช่น การเปิดตู้รับความคิดเห็นเป็นประจำ และมีการบันทึกทุกความเห็น และข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปเป็นวาระหนึ่งในที่ประชุมคณะกรรมการสวัสดิการเพื่อหารือ และดำเนินการแก้ไขปัญหาร่วมกัน ซึ่งอาจมีการประชาสัมพันธ์ หรือ แจ้งความก้าวหน้าในการแก้ไขปัญหาโดยผ่านจดหมายข่าวได้เช่นกัน เพื่อให้พนักงานได้รับความก้าวหน้าของการแก้ปัญหาต่างๆ เพื่อแสดงว่าบริษัทได้รับฟังความคิดเห็น และนำไปปฏิบัติ หรือ ได้มีการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรมตามข้อเสนอแนะนั้นๆแล้ว เมื่อพนักงานมีความรู้สึกที่ดี และไว้วางใจบริษัทแล้ว การแก้ปัญหาในด้านอื่นๆ โดยผ่านการสื่อสาร และ กิจกรรมต่างๆของบริษัทก็จะได้รับความร่วมมือมากขึ้น และสามารถนำไปสู่การแก้ปัญหาร่วมกันได้อย่างถูกต้อง และถูกต้องในระยะยาว เช่น ปัญหาด้านความความมั่นคงในการทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องความไม่แน่ใจในความมั่นคงของบริษัท ด้านความสัมพันธ์กับหัวหน้า และ เพื่อนร่วมงาน เป็นต้น